

VGRP 2015 - 2019

GEMEENTE VELDHOVEN

7 oktober 2014
077488294:C - Definitief
C01033.000420.0100

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding	9
1.1 Achtergrond	9
1.2 Doelstelling en geldigheidsduur	9
1.3 Samenwerking in de (afval)waterketen	10
1.4 Proces en afstemming	10
1.5 Leeswijzer	10
2 Kaders	11
2.1 Inleiding.....	11
2.2 Taken en bevoegdheden	11
2.3 Samenwerking in de (afval)waterketen	13
2.4 Overige kaders en bouwstenen.....	13
3 Terugblik	15
3.1 Inleiding.....	15
3.2 Evaluatie vGRP 2010-2015.....	15
3.3 Aandachtspunten planperiode 2015-2019	19
4 Nu	21
4.1 Inleiding.....	21
4.2 Afspraken	21
4.3 Hoe ligt het er nu bij?	21
4.4 Hoe is de financiële situatie?	25
5 Vooruitblik	27
5.1 Inleiding.....	27
5.2 Lange termijn visie	27
5.3 Ambitieniveaus	28
5.4 Keuze ambitieniveau.....	30
6 Invulling watertaken en ambities	33
6.1 Inleiding.....	33
6.2 Waar willen we naar toe?	33
6.3 Hoe komen (en blijven) we daar?	35
7 Wat kost het?	39
7.1 Inleiding.....	39
7.2 Personeel.....	39
7.3 Toerekening van kosten.....	39
7.4 Uitgaven.....	40
7.5 Kostendekkendheid.....	41
7.6 Inkomsten & reserves.....	43
8 Hoe borgen we de voortgang?	45

Bijlage 1	Begrippen en definities	47
Bijlage 2	Samenwerking (afval)waterketen: Waterportaal Zuid-Oost Brabant	55
Bijlage 3	Wetgeving en beleid	59
Bijlage 4	Overleg duurzaamheid in het VGRP	69
Bijlage 5	Onderbouwing evaluatie vGRP	71
Bijlage 6	Gemeenterapport Benchmark Rioleringszorg 2013	77
Bijlage 7	Overzicht lozingspunten stedelijk watersysteem (rioolstelsel)	79
Bijlage 8	Overzichtskaart gemeentelijke rioleringsstelsel	83
Bijlage 9	Onderbouwing personele middelen	85
Bijlage 10	Onderbouwing financiën	89
Bijlage 11	Reactie waterpartners	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Colofon		91

Samenvatting

Voor u ligt het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) Veldhoven voor de planperiode 2015-2019. De term *verbreed* houdt verband met de wettelijke uitbreiding van de zorgplicht riolering. Volgens de wetgeving heeft de gemeente Veldhoven drie zorgplichten op het gebied van stedelijk waterbeheer:

- zorgplicht voor inzameling en transport stedelijk afvalwater (Wet milieubeheer)
- zorgplicht voor afvloeiend hemelwater (Waterwet)
- zorgplicht voorkomen structureel nadelige gevolgen van grondwater (Waterwet).

Feitelijk komt het er op neer dat de gemeente vanuit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid zorgdraagt voor een deugdelijke inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater. De kans op overlast dient hierbij te worden beperkt tot maatschappelijk aanvaardbare normen. Deze taakverantwoordelijkheid geldt alleen indien de burger niet zelf op eigen terrein het hemel- en grondwater doelmatig kan verwerken.

Waarom een nieuw vGRP?

Een gemeente is vanuit de huidige wetgeving (Wet milieubeheer) verplicht om een vGRP vast te laten stellen. Het huidige vGRP (2010-2015) loopt na 2014 af en dient daarom geactualiseerd te worden. Met het "Bestuursakkoord water 2011" zetten alle overheden in op samenwerken in plaats van te werken met normen en vergunningen en hierop te handhaven. Het vGRP is het instrument bij uitstek om als gemeente te laten zien welke koers wordt uitgezet en welke plannen/maatregelen worden genomen om te voldoen aan wettelijke verplichtingen en eigen/gezamenlijke ambities.

Wat hebben we al gedaan?

De gemeentelijke watertaken zijn in hoofdzaak gericht op een duurzame bescherming van de volksgezondheid, het milieu en de natuur en het handhaven een goede leefomgeving. Om invulling te geven aan deze doelen heeft de gemeente Veldhoven veel werk verricht. In Bijlage 5 is een overzicht opgenomen met de status van de geplande maatregelen uit het vGRP 2010-2014. Belangrijke activiteiten en gebeurtenissen tijdens de afgelopen planperiode zijn:

- Er is een grote stap gezet in het in beeld krijgen van de kwaliteitstoestand van de gemeentelijke riolering.
- Er is sprake van een goede relatie tussen gemeente en waterschap. In het Kallisto project werken waterschappen, gemeenten, universiteiten en de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) samen op zowel technisch, ambtelijk en bestuurlijk niveau om de rivier de Dommel schoner te maken en ook zo te houden.
- In de afgelopen periode is overlast en schade – als gevolg van (extreme) regenval – beperkt gebleven
- De schone en vuile waterstromen zijn ontvlochten (of de voorbereidingen daartoe zijn gestart) in De Locht, 't Look en het centrum van Oerle.
- Het vGRP 2010-2014 is gedurende de looptijd een goede leidraad gebleken om het beoogde beleid tot uitvoering te laten komen. In de afgelopen periode zijn er vele plannen nader uitgewerkt, onder meer op het gebied van meten & monitoring, incidenten & calamiteiten en beheer & onderhoud.
- Door een nauwe samenwerking tussen de voormalige afdelingen Plan Realisatie (PR) en Beheer Openbare Ruimte (BOR), werden projecten gezamenlijk voorbereid. Dit kwam volledig ten goede aan zowel het ontwerp- als uitvoeringsproces van elk project. Ten tijde van het opstellen van dit vGRP zijn beide afdelingen samengevoegd tot de afdeling Beheer en Realisatie.

Tekorten in de personele bezetting hebben zich met name aan het begin van de planperiode aangediend, als gevolg van het moeten inlopen van achterstanden en het uitwerken van nieuw beleid, maar traden ook nog vaker op gedurende de planperiode. Om de gestelde doelen en projecten uit het V-GRP te behalen heeft de gemeente de afgelopen jaren personeel ingehuurd; hiertoe was extra budget beschikbaar gesteld. Het nadeel van deze werkwijze is echter dat de kennisborging niet binnen de organisatie ligt. Er is een vacature rioolbeheerder, waarmee we dit onderdeel proberen te ondervangen. Invulling van deze vacature staat gepland in 2014/2015.

Waar staan we nu

De gemeente Veldhoven is onderdeel van het samenwerkingsverband Waterportaal Zuid-Oost Brabant. In 2012 is in dat kader een bestuurlijke overeenkomst gesloten en een uitvoeringsprogramma 2013-2020 vastgesteld. Een van de belangrijkste gezamenlijke activiteiten is het onderzoeksprogramma Kallisto.

Waterschap de Dommel gaat een gedeelte van het stamriool Noord van de gemeente Veldhoven overnemen. Het tracé loopt van de hoek Heerbaan-Meerenakkerweg tot en met het huidige overname punt van Waterschap de Dommel in de keerkom aan de Run 4200.

Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in gemeente Veldhoven, zowel op het gebied van milieu als functioneren (klimaatbestendigheid). Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt duurzaamheid altijd actief ingebracht, dwars door de gemeentelijke organisatie heen.

Ten behoeve van het rioolbeheerplan zijn de beschikbare inspectiebeelden bekeken. Hieruit is gebleken dat voor circa 45% van het *geïnspecteerde* stelsel binnenkort onderhoud noodzakelijk is. Veelal betreffen de benodigde onderhoudsmaatregelen het verwijderen van wortelingroei.

Wat willen we?

Onze visie

De gemeente Veldhoven en waterpartners streven naar een ***integrale en duurzame benadering*** van het watersysteem en de afvalwaterketen. Hierbij wordt nadrukkelijk ***samenwerking*** tussen de ketenpartners gezocht. Integraliteit en samenwerking zijn hierbij geen doelen op zich, maar essentiële randvoorwaarden om ***kosten*** en ***kwetsbaarheid*** te verminderen en de ***kwaliteit*** en ***kennisuitwisseling*** te verbeteren.

De inzameling en het transport van stedelijk ***afvalwater*** in de gemeente Veldhoven leidt niet tot stank, hinder of water(bodem)kwaliteitsproblemen. De waterpartners hanteren een ***emissiegerichte aanpak*** met kosteneffectieve maatregelen in plaats van het traditionele normgerichte spoor.

Voor een meer duurzame, milieuvriendelijker inrichting van de afvalwaterketen wordt gedacht aan onder andere kringloopsluiting en hergebruik van afvalwater. Het waterschap heeft hiertoe het concept van de ***Energiefabriek*** opgezet. De gemeente zorgt voor een continue aanvoer van afvalwater.

Door ***klimaatverandering*** wordt het bestaande rioolstelsel steeds zwaarder op de proef gesteld. Buien worden heviger en duren langer. Hierdoor neemt het risico op (grond)wateroverlast toe. Het blijven verruimen van de ondergrondse riolering is geen optie, de afvoercapaciteit zal tijdens extreme neerslagomstandigheden niet toereikend zijn en het is bovendien te kostbaar.

Om ***droge voeten te houden en schade te voorkomen*** wordt ruimte gecreëerd in het groen, oppervlaktewater en/of de openbare ruimte. Hierbij wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden: infiltreren (vasthouden) waar mogelijk, bufferen op locaties met voldoende beschikbare ruimte en als het

niet anders kan, dan pas afvoeren. Indien doelmatig draagt de perceelseigenaar een steentje bij door op eigen terrein voorzieningen te treffen voor buffering en/of opslag van hemelwater en/of opvang van overtollig grondwater. Afkoppelen is hierbij een van de middelen. Voor de zuivering van hemelwater wordt alleen gebruik gemaakt van natuurlijke voorzieningen zoals de bodem, rietvelden en bezinkzones.

Oplossingen voor het bereiken van *schoon en mooi water* en een schone waterbodem worden gezocht in het hele watersysteem en de afvalwaterketen. Zolang de gemeente profijt heeft bij de oplossing mag deze ook buiten de gemeentegrens worden gezocht als dit doelmatiger is.

Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies worden *hydrologisch neutraal* ingepast. Gestreefd wordt om de menselijke activiteiten zo veel mogelijk af te stemmen op de natuurlijke *(grond)waterfluctuaties*.

Om invulling te geven aan deze lange termijn visie is een gedegen onderhoud en continuïteit in beheer essentieel. De gemeente Veldhoven en waterpartners zoeken daarvoor de samenwerking op. Traditionele (onderhouds)activiteiten worden ter discussie gesteld en herzien naar een meer *risicogestuurde/gedifferentieerde* benadering. Samen met de waterpartners volgt en ondersteunt de gemeente Veldhoven nieuwe ontwikkelingen en *innovaties*.

Onze ambities

De huidige koers van de gemeente Veldhoven kan worden gekenschetst als *planmatig* voor de bestaande situatie en *anticiperend* bij nieuwe ontwikkelingen. Door de kerngroep vGRP wordt voorgesteld om voor de uitwerking van het vGRP de bestaande koers voort te zetten. Dit ambitieniveau continueert de huidige planmatige rioleringszorg in de gemeente Veldhoven, beperkt de kans op het optreden van calamiteiten en zet de huidige ontwikkeling van de rioolheffing voort.

In paragraaf 5.4 is een ambitiematrix weergegeven, waarin voor de afzonderlijke zorgplichten nader invulling gegeven is aan de ambitiekeuze.

Wat gaan we doen?

In onderstaande tabel wordt per zorgplicht, conform het gekozen ambitieniveau, weergegeven naar welk beschermingsniveau wordt gestreefd en in welk tempo. Er wordt daarnaast specifiek aandacht besteed aan de klimaatdoelstellingen. In paragraaf 6.3 zijn de maatregelen beschreven die in de aankomende planperiode genomen dienen te worden om aan deze opgave(n) te voldoen.

Gewenste situatie	
Stedelijk afvalwater	Lozingen vormen geen bedreiging voor het bereiken van de gewenste waterkwaliteit. De benodigde inspanning om te voldoen aan de basisinspanning/waterkwaliteitsspoor past in een totaalpakket aan systeemgerichte maatregelen waarmee wordt voldaan aan NBW 2011.
Hemelwater (groen/blauw)	<p>Bij nieuwe aanleg wordt het scheiden van waterstromen nagestreefd. Hierbij is het uitgangspunt dat al het hemelwater verwerkt moet kunnen worden zonder dat er schade optreedt.</p> <p>Bij rioolvervangning wordt verhard oppervlak afgekoppeld als zich daarvoor kansen voordoen en voldoende milieurendement wordt verwacht. Indien afkoppelen van verhard oppervlak een oplossing is voor structurele wateroverlast wordt de mogelijkheid opengehouden dit afdwingbaar te stellen. Hiertoe dient eerst nut & noodzaak van een hemelwaterverordening te worden onderzocht.</p> <p>Omdat de capaciteit van het rioleringsstelsel vanuit economisch oogpunt is beperkt kan het voorkomen dat water op straat optreedt. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in hinder, ernstige hinder en overlast, waarbij verschillend gereageerd zal worden door de gemeente. Zie voor een toelichting de tabel in paragraaf 6.2.</p> <p>Bij reconstructie van openbaar gebied dient te worden voorkomen dat regenwater afstroomt naar particulier terrein. Andersom heeft de particulier een inspanningsverplichting om hemelwater zoveel als mogelijk op eigen terrein te verwerken alvorens het aan te bieden aan de gemeente.</p>
Grondwater	Het grondwater leidt niet tot structurele grondwateroverlast en vormt geen belemmering voor het gebruik van de grond. De ontwikkelende partij houdt bij (her)inrichting van het terrein naast het Bouwbesluit in een zo vroeg mogelijk stadium rekening met grondwater. Bij (dreiging van) structurele grondwateroverlast wordt een vinger aan de pols gehouden via een monitoringssysteem.
Bedrijfsvoering	<p>Het tempo van rioolvervangning/relining houdt gelijke tred met de optredende slijtage. Door planmatig te werken kan werk met werk worden gemaakt. Door periodiek onderzoek wordt een vinger aan de pols gehouden met betrekking tot het functioneren van het systeem. De rioolheffing voorziet in voldoende inkomsten om gedurende de planperiode (en de daaropvolgende planperiode) de noodzakelijk vervangings- en verbeteringsmaatregelen te kunnen uitvoeren.</p> <p>Er is sprake van goede handhaving ten aanzien van de bestemmingsplannen en verleende omgevingsvergunningen. Tijdens en na de uitvoering wordt er op toegezien dat projecten volgens de gestelde eisen worden gerealiseerd..</p>
Duurzaamheid	<p>Voor de strategie in het klimaatbeleid richt de gemeente Veldhoven zich in de toekomst vooral op een regierol in het verder doorvoeren van duurzaamheid in de Veldhovense situatie.</p> <p>Ondergrondse maatregelen moeten op de juiste wijze en met zorg worden <i>aangelegd</i> en niet worden <i>'begraven'</i>. Een goede handhaving ten aanzien van plannen en vergunningen draagt hier aan bij.</p> <p>De gemeente neemt een proactieve houding innemen met betrekking tot het hergebruiken, benutten of anders afvoeren van hemelwater. Bijvoorbeeld door het realiseren van groene daken en groene maatregelen in en rondom de bouw (groen parkeren) te gaan promoten.</p>

Wat kost het?

Uit een vergelijking van de beschikbare (1.5 fte) en de theoretisch benodigde arbeidscapaciteit (3.9 fte, zie Bijlage 9) blijkt dat de gemeente nu niet beschikt over de personele middelen om de in dit vGRP gestelde doelen te kunnen realiseren. Dit komt tot uiting in de openstaande vacature voor een rioolbeheerder, die in 2014/2015 ingevuld dient te gaan worden.

In Hoofdstuk 7 en Bijlage 10 is een onderbouwing gegeven van de financiële middelen die noodzakelijk zijn om de in dit VGRP beschreven activiteiten te kunnen financieren. De hieruit volgende inkomsten uit de rioolheffing zijn in onderstaande tabel vertaald naar het benodigde tarief van de rioolheffing voor 2015.

WATERVERBRUIK	2015
< 350 m ³	€ 131,99
351 - 500 m ³	€ 230,98
501 - 1.000 m ³	€ 362,97
1.001 - 2.500 m ³	€ 725,95
2.501 - 5.000 m ³	€ 956,93
5.001 - 25.000 m ³	€ 1.187,92
> 25.000 m ³	€ 1.418,90

Overzicht rioolheffing voor 2015 (Bedragen zijn nominaal weergegeven, maar inflatiepercentage voor periode 2015 t/m 2018 is 0%. Zie ook overige uitgangspunten paragraaf 7.4.)

Voortgangsbewaking

De voortgang van de in dit VGRP vastgelegde doelstellingen, afspraken en geplande maatregelen wordt door middel van kwartaalrapportages (KWARAP's) geëvalueerd en gepresenteerd aan het College.

De gemeente Veldhoven heeft 1 keer per jaar een bestuurlijk overleg met Waterschap de Dommel. In dit overleg wordt besproken hoe het afgelopen jaar is verlopen en wat er voor het komend jaar aan zit te komen vanuit beide partijen.

De voortgang van de uitvoering van het milieu-uitvoeringsprogramma – en daarmee ook het klimaatbeleid - wordt meerdere keren intern per jaar getoetst.

1 Inleiding

1.1 ACHTERGROND

Maar weinig mensen beseffen hoe belangrijk riolering is. Weet u bijvoorbeeld dat riolering en de drinkwatervoorziening sinds de 19e eeuw voor de volksgezondheid meer hebben betekend dan de hele medische wetenschap daarna? Pas als het mis dreigt te gaan en er bijvoorbeeld stank- of wateroverlast optreedt, krijgt riolering aandacht. Verder gaat de inzameling en het transport van afvalwater vaak ongemerkt aan de burger voorbij. Toch worden dagelijks veel inspanningen verricht om deze kostbare infrastructuur goed te beheren. Onderliggend verbreed gemeentelijk rioleringsplan (hierna: vGRP) laat zien dat de gemeente Veldhoven hierbij vooruitkijkt en met respect voor het verleden verder bouwt aan een robuust en flexibel systeem. Naast de rioleringszorg behandelt dit vGRP ook de zorgplichten hemelwater en grondwater. Vandaar de termen *Verbreed GRP* en *stedelijk waterbeheer*.

1.2 DOELSTELLING EN GELDIGHEIDSDUUR

Het vGRP is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het vGRP legt de gemeente vast wat zij wil bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater. Het vGRP vervult hiermee vier hoofdfuncties:

1. **Kader gemeentelijke zorgplichten**
overzicht beleidskeuzes ten aanzien van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.
2. **Interne afstemming**
met andere vakdisciplines binnen de gemeentelijke organisatie.
3. **Externe afstemming**
vindt in ieder geval plaats met het waterschap De Dommel en de gemeenten in het samenwerkingsverband Waterportaal Zuid-Oost Brabant
4. **Continuïteit en voortgangsbewaking**
vanwege de relatief lange levensduur van stedelijke watervoorzieningen is een lange termijn aanpak essentieel (begroting en evaluatie).

De Wet Milieubeheer schrijft voor een vGRP geen geldigheidsduur voor, hierin wordt de gemeente vrijgelaten. Om het zorgproces voor de riolering gaande te houden heeft de gemeente Veldhoven gekozen voor een geldigheidsduur van vijf jaar: **2015-2019**. De planningshorizon reikt echter veel verder en bedraagt 60 jaar. De rioolheffing en de lange termijn doelstellingen zijn gebaseerd op deze planningshorizon.

1.3 SAMENWERKING IN DE (AFVAL)WATERKETEN

Het belangrijkste verschil in de beleidskaders, zoals van kracht bij het voorgaande vGRP, is de ondertekening van het *Bestuursakkoord Water (2011)*. In het Bestuursakkoord verklaren het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven dat zij intensief met elkaar gaan samenwerken in de (afval)waterketen. Deze samenwerking moet leiden tot minder (meer)kosten, kwaliteitsverbetering, vermindering van de kwetsbaarheid en kennisuitwisseling. Kortom een doelmatiger waterbeheer. Op regionaal niveau geeft de gemeente Veldhoven hier, samen met 12 omliggende gemeenten, waterschap De Dommel en Brabant Water, invulling aan in het samenwerkingsverband Waterportaal Zuid-Oost Brabant.

1.4 PROCES EN AFSTEMMING

Conform de Wet milieubeheer is de gemeente verantwoordelijk voor het rioolbeheer. De gemeente is echter niet de enige speler in de afvalwaterketen.

De waterschappen zijn binnen hun beheergebied verantwoordelijk voor het water- en zuiveringsbeheer. Voor de gemeente Veldhoven is dit Waterschap de Dommel. In het kader van het gemeentelijke rioleringsplan heeft het waterschap een adviserende rol.

De provincie Noord-Brabant adviseert de gemeente bij het opstellen van het rioleringsplan. De provincie heeft daarnaast een aanwijzingsbevoegdheid bij het opstellen van het vGRP. Tegenstrijdigheden tussen het vGRP en de provinciale plannen kunnen aanleiding voor een aanwijzing zijn.

Dit vGRP is tot stand gekomen in samenwerking met het waterschap De Dommel en de provincie Noord-Brabant. Hiermee is gewaarborgd dat de gemeentelijke plannen en maatregelen zijn afgestemd met de plannen van externe partijen. Vanzelfsprekend heeft binnen de gemeente Veldhoven afstemming plaatsgevonden met alle aangrenzende vakgebieden en de daaruit voortkomende (beleids)plannen.

1.5 LEESWIJZER

In Hoofdstuk 2 is het wettelijke kader dat ten grondslag ligt aan dit vGRP beknopt toegelicht. Vervolgens is de afgelopen planperiode geëvalueerd en zijn aandachtspunten geformuleerd voor de aankomende periode (Hoofdstuk 3). In Hoofdstuk 4 zijn het huidige beheerareaal en de kwaliteitstoestand hiervan behandeld. De visie en ambitie van de gemeente Veldhoven zijn beschreven in Hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 behandelt de gemeentelijke opgave en de wijze waarop hier invulling aan zal worden gegeven in de aankomende planperiode. Een verantwoording van de benodigde inzet van personele en financiële middelen is opgenomen in Hoofdstuk 7. In het slothoofdstuk is weergegeven hoe de voortgang van dit vGRP zal worden gemonitord en in de bijlagen is relevante achtergrondinformatie opgenomen.

2 Kaders

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk zijn op beknopte wijze de kaders beschreven die ten grondslag liggen aan het gemeentelijke waterbeleid. Zowel de taken en bevoegdheden van de verschillende actoren in het waterbeheer zijn weergegeven als de raakvlakken met andere gemeentelijke taakvelden.

Een uitgebreidere beschrijving van het wettelijke kader en beleid is weergegeven in Bijlage 3.

2.2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

De zorg en verantwoordelijkheid voor het water in de gemeente Veldhoven is in handen van de gemeente, waterschap, provincie en perceeleigenaren. Iedere partij heeft hierin zijn eigen verplichtingen en bevoegdheden, die zijn vastgelegd in wetgeving of beleid (**Tabel 1**).

De belangrijkste wetten en beleidskaders die ten grondslag liggen aan dit gemeentelijke rioleringsplan zijn de Europese Kaderrichtlijn Water, de Waterwet, de Wetmilieubeheer en de Gemeentewet. In Bijlage 3 worden de relevante onderdelen hiervan nader toegelicht.

Actor	Taken en bevoegdheden
Europa	Op 22 december 2000 is de Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW is een Europese richtlijn, die bedoeld is om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater op goed niveau te krijgen en te houden.
Rijk	Het Rijk is verantwoordelijk voor het nationale beleidskader en de strategische doelen en maatregelen voor het waterbeheer in Nederland. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het Rijk is opsteller van het Nationaal Waterplan 2009-2015.
Provincie Noord-Brabant	<p>De provincie is verantwoordelijk voor de vertaling van het rijksbeleid naar een regionaal beleidskader en voor strategische regionale opgaven. De provincie is opsteller van het Provinciaal Waterplan 2010-2015.</p> <p>De provincie is tevens bevoegd gezag voor vergunningverlening, het toezicht en handhaving van onderstaande grondwateronttrekkingen en -infiltraties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Industriële onttrekkingen > 150.000 m3 ▪ Grondwateronttrekkingen t.b.v. drinkwaterwinning ▪ Bodemenergiesystemen <p>Ten aanzien van het vGRP heeft de provincie een adviserende en toetsende rol. De provincie kan een aanwijzing opleggen indien er tegenstrijdigheden zijn tussen het vGRP en de provinciale plannen.</p>

Actor	Taken en bevoegdheden
Waterschap De Dommel	<p>Het waterschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat zij zorgen voor droge voeten (veiligheid), schoon en voldoende water. De visie hierop en de bijhorende maatregelen zijn beschreven in het Waterbeheerplan 'Krachtig Water' 2010-2015.</p> <p>Het waterschap heeft een zorgplicht voor de zuivering van stedelijk afvalwater en is bevoegd gezag voor directe lozingen op de rwzi en naar het oppervlaktewater. Voor de regulering van indirecte lozingen (naar het riool) heeft het waterschap een adviserende rol naar gemeenten.</p> <p>Het waterschap heeft eveneens een zorgplicht voor het beheer van regionale wateren en keringen. Handelingen in het oppervlaktewatersysteem reguleren waterschappen o.a. middels algemene regels, verordeningen en een Watervergunning. Het waterschap is ook verantwoordelijk voor vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van grondwateronttrekkingen en infiltraties in haar beheergebied, met uitzondering van de drie categorieën waarvoor de provincie verantwoordelijk is.</p> <p>Om de waterbelangen bij ruimtelijke ontwikkelingen veilig te stellen doorlopen waterschap en gemeente bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de watertoetsprocedure. Hierbij wordt o.a. toegezien op een hydrologisch neutrale inpassing van ontwikkelingen. De resultaten hiervan worden vastgesteld in de waterparagraaf.</p> <p>Ten aanzien van het vGRP heeft het waterschap een adviserende rol.</p>
Gemeente Veldhoven	<p>De gemeente heeft drie zorgplichten t.a.v. stedelijk waterbeheer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater naar een zuiveringstechnisch werk ▪ Doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater dat perceeleigenaren redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken. Eventueel kan de gemeente hiervoor maatwerkvoorschriften of een gebiedsverordening instellen. ▪ Treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Voorwaarde hierbij is dat de maatregelen doelmatig zijn en niet tot de zorg van het waterschap/provincie behoren. De gemeente dient het loket te zijn voor grondwatervraagstukken binnen haar beheersgebied. <p>Lozingen van (afval)water zijn per doelgroep geregeld via lozingenbesluiten. In de meeste gevallen is de gemeente hiervoor bevoegd gezag. Bij de verwerking van (afval)water houdt de gemeente rekening met de wettelijke voorkeursvolgorde.</p> <p>Volgens de wet hebben gemeenten een belangrijke taak in het voorkomen van graafschade aan kabels en leidingen (WION) en het beschikbaar stellen van gegevens over de ondergrond (BRO, 2015). In het kader van het Besluit op de lijkbezorging hebben gemeenten een toetsende rol in de ontwatering van begraafplaatsen.</p>
Perceeleigenaar	<p>De perceeleigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel. Dit betekent dat hij zelf verantwoordelijk is voor het op eigen perceel treffen van maatregelen om de waterdichtheid te garanderen en voor de inzameling van stedelijk afvalwater en overtollig hemel- en grondwater. Pas als de perceeleigenaar zich redelijkerwijs niet kan ontdoen van het overtollige water, is er een taak voor de gemeente of waterschap.</p> <p>De perceeleigenaar heeft ook een zorgplicht. Dit betekent dat hij geen handelingen mag verrichten waarvan hij kan verwachten dat deze het doelmatige functioneren van (water)voorzieningen belemmeren.</p>

Tabel 1 - Taken en bevoegdheden (stedelijk) waterbeheer

2.3 SAMENWERKING IN DE (AFVAL)WATERKETEN

Zoals blijkt uit paragraaf 2.2 hebben diverse overheidsinstanties taken en bevoegdheden in het waterbeheer. Dit vraagt om samenwerking en het maken van afspraken.

Waterwet, artikel 3.8

Waterschappen en gemeenten dragen zorg voor de met het oog op een doelmatig en samenhangend waterbeheer benodigde afstemming van taken en bevoegdheden waaronder het zelfstandige beheer van inname, inzameling en zuivering van afvalwater.

In het Bestuursakkoord Water (BAW, 2011) zijn het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven maatregelen voor een doelmatig waterbeheer overeengekomen. Het doel hiervan is om de kwaliteit van het beheer te verhogen tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Om invulling te geven aan deze opgave werkt de gemeente Veldhoven samen met 10 omliggende gemeenten, het waterschap en waterbedrijf in het Waterportaal Zuid-Oost (Bergeijk, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre, waterschap De Dommel en Brabant Water). Genoemde partijen hebben in 2012 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. In 2014 zijn de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden hierbij aangesloten. In Bijlage 2 zijn de inhoudelijke afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst opgenomen.

Beleidskader vGRP

Het Waterportaal Zuid-Oost Brabant heeft in 2014 een gezamenlijk beleidskader opgesteld. Het doel daarvan is het zoveel mogelijk uniformeren van uitgangspunten en beleidsrichtingen. In een serie van 5 workshops zijn in een open sfeer de overeenkomsten en verschillen tussen de deelnemers van het Waterportaal verkend. De vijf workshops hadden als thema:

1. Ontwikkelingen in de afvalwaterketen
2. Zorgplichten van de afvalwaterketen
3. Beheer van de afvalwaterketen
4. Vervangingsplanningen
5. Financiën

Op basis van deze workshops zijn teksten opgesteld die het gezamenlijke beleid verwoorden en die zo zijn vormgegeven dat zij direct in een GRP kunnen worden verwerkt. Het gebruik van de opgestelde teksten is niet verplicht; wel wordt vanuit het samenwerkingsverband verwacht dat alle partijen zich houden aan de boodschap en inhoud van het beleidskader.

2.4 OVERIGE KADERS EN BOUWSTENEN

Het gemeentelijke waterbeleid wordt niet alleen bepaald door wet- en regelgeving. Ook aanpalende plannen en beleid vanuit andere gemeentelijke taakvelden stellen kaders. Onderstaand volgt een beknopt overzicht hiervan.

Aanpalend beleid en verordeningen

- Milieubeleidsplan – “Op weg naar een duurzaam Veldhoven”;
 - Als onderdeel daarvan: Klimaatbeleid Veldhoven 2.0
- Toekomstvisie;
- Wegenbeheerplan;
- Groenbeleidsplan;
- Ruimtelijke structuurvisie;
- Verkeerscirculatieplan;
- Financiële verordening

Grote gebiedsontwikkelingen

- Habraken;
- Zilverakkers;
- Zilverbeek;

Bouwstenen

- Rioolbeheerplan
- Basisrioleringsplan
- Ontvlechtigingsplan;
- Incidentenplan;
- Basismeetplan cluster Eindhoven.

3

Terugblik

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt kort teruggekeken op de afgelopen planperiode om hieruit lering te kunnen trekken voor de aankomende periode. Hiervoor is gebruik gemaakt van informatie uit de volgende bronnen:

- Bestuursovereenkomst en meerjarenprogramma Waterportaal Zuid-Oost Brabant (Bijlage 2)
- Evaluatienotitie vGRP Veldhoven 2010-2015 (Bijlage 4)
- Benchmark Rioleringszorg 2013 (Bijlage 5)

3.2 EVALUATIE VGRP 2010-2015

Doelstelling 1: Doelmatig verzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater

Ten aanzien van deze doelstelling zijn er nog enkele resterende maatregelen en onderzoeken die in de aankomende planperiode uitgevoerd dienen te worden. Zoals bijvoorbeeld het opstellen en uitvoeren van een operationeel plan drukrioolunits en rioolgemalen¹. Hierbij is het niet alleen van belang dat de maatregelen technisch realiseerbaar zijn, maar vooral ook dat de uitvoering plaatsvindt op basis van een haalbare planning. Verder zijn er met betrekking tot deze doelstelling maar weinig maatregelen vanuit het voorgaande vGRP niet uitgevoerd.

Er is een grote stap gezet in het in beeld krijgen van de kwaliteitstoestand van de gemeentelijke riolering. Op het gebied van beheer dient er voor de gemalen, overstorten en randvoorzieningen nog een verbeterslag gemaakt te worden. Dit hangt samen met de vacature voor een rioolbeheerder, deze dient nog ingevuld te worden.

Er is nog (te) weinig aandacht geweest voor het inzichtelijk maken van het hydraulisch functioneren van de verschillende systemen in de praktijk. Ter verbetering hiervan zal in de aankomende periode een meetcampagne worden opgezet.

Er is sprake van een goede relatie tussen gemeente en waterschap. Dit komt onder meer tot uitdrukking door de samenwerking in het Waterportaal Zuidoost Brabant en in de afstemming door middel van een watertoetsoverleg.

In het Kallisto project werken waterschappen, gemeenten, universiteiten en de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) samen op zowel technisch, ambtelijk en bestuurlijk niveau om de rivier de Dommel schoner te maken en ook zo te houden. Er wordt onderzocht hoe afvalwaterstromen slim naar

¹ Voor een uitgebreide beschrijving van de stand van zaken van het uitvoeringsprogramma 2010-2015, zie bijlage 4

de Dommel kunnen worden geleid zodat de rivier schoon blijft tegen de laagste kosten. Door de maatregelen te bundelen kan geld worden bespaard. Door de aanvoer van water beter te meten en te monitoren kunnen waterschappen beter sturen en sneller reageren. Grote bergingslocaties zijn dan niet meer nodig en het afvalwater wordt schoner.

Op dit moment is het Veldhovense rioolmodel nog niet opgenomen in de Kallisto-plannen, omdat er nog een laatste check dient plaats te vinden op het model. Dit wordt zo spoedig mogelijk afgerond.

Doelstelling 2: Doelmatig inzamelen en verwerken van hemelwater

Aan deze doelstelling is ruimschoots voldaan: in de afgelopen periode is overlast en schade – als gevolg van (extreme) regenval – beperkt gebleven. Een volledige klimaatscan moet echter nog (opnieuw) uitgevoerd worden om ook in de toekomst meer inzicht in de risico's hierop te krijgen. Een dergelijke scan gezamenlijk uitvoeren via het Waterportaal lijkt hierin een logische en de meest doelmatige manier van handelen.

Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd waaruit naar voren komt dat er in de gemeente goede kansen liggen (ten aanzien van bodem & openbare ruimte) voor het ontvlechten van hemel- en afvalwater. Vanwege de hoge investeringslasten die hiermee zijn gemoeid is het niet doelmatig om de volledige gemeente te ontvlechten. Lokaal zullen hiervoor keuzes gemaakt moeten worden. In de afgelopen planperiode zijn de schone en vuile waterstromen ontvlechten (of zijn de voorbereidingen daartoe gestart) in De Locht, 't Look en het centrum van Oerle.

Doelstelling 3: Voorkomen dat grondwater de bestemming van een gebied structureel nadelig beïnvloedt

Ook aan deze doelstelling is in grote mate voldaan. Er zijn geen klachten en/of meldingen bekend op het gebied van grondwateroverlast.

Het grondwater is en blijft een aspect dat terugkomt in de watertoetsprocedures die doorlopen worden in nauw overleg met het waterschap. Inzicht in de gemeentelijke grondwatersituatie blijft dus altijd noodzakelijk, ook al is er geen sprake van (directe) overlast.

De gemeente Veldhoven beschikt reeds over een monitoringsysteem voor grondwater, bestaande uit een meetnet van 49 peilbuizen die tweewekelijks worden bemeten. Het grondwatermeetplan wat aan dit meetnet ten grondslag ligt, is in de afgelopen planperiode geactualiseerd. Hieruit bleek dat een beperkte uitbreiding van het meetnet noodzakelijk was en dat de collectie en analyse van de data nog verder moest worden ingericht. Hiertoe is de gemeente in 2014 aangesloten bij een lopend programma vanuit het Waterportaal Zuid-Oost Brabant.

Doelstelling 4: Effectieve integrale planvorming

Het vGRP 2010-2014 is gedurende de looptijd een goede leidraad gebleken om het beoogde beleid tot uitvoering te laten komen. In de afgelopen periode zijn er veel plannen nader uitgewerkt:

- Grondwatermeetplan
- Meetcampagne riolering (opstartfase)
- Integrale rioleringsstudie (als onderdeel van het Kallisto project)
- Incidentenplan
- Afkoppelkansenkaart en –kostenraming
- Grootschalig uitvoeren van rioolinspecties
- Analyse van het onderhoud van bijzondere constructies (krooshekken, gemalen, etc.)

Door een nauwe samenwerking tussen de voormalige afdelingen Plan Realisatie (PR) en Beheer Openbare Ruimte (BOR), werden projecten gezamenlijk voorbereid. Dit kwam volledig ten goede aan zowel het ontwerp- als uitvoeringsproces van elk project. Ten tijde van het opstellen van dit vGRP zijn beide afdelingen samengevoegd tot de afdeling Beheer en Realisatie.

De werkwijze voor het uitvoeren van het beheer & onderhoud van de riolering is nog niet in een planstructuur opgenomen (operationele jaarplannen). Dit zal in de aankomende periode gaan gebeuren.

Doelstelling 5: Effectieve interne en externe communicatie

De interne communicatie – tussen de verschillende afdelingen van de gemeente – verloopt redelijk goed. Projecten worden waar nodig ‘breed ingestoken’. Er heerst geen hokjesgeest, maar het blijft belangrijk om de noodzakelijke onderlinge afstemming continu hoog op de agenda te houden.

De externe communicatie verloopt via het Klant Contact Centrum (KCC). Hier kunnen burgers terecht bij vragen en/of problemen. De procedure voor het aannemen en verwerken van meldingen is nog niet vastgelegd. Dit behoeft in de aankomende periode nog extra aandacht. Een overzicht van de ontvangen meldingen is weergegeven in **Tabel 2**:

Categorie	2010	2011	2012	2013*	2014
Algemeen	67	159	182	71	-
Kolken	95	96	97	75	-
Inspectieputten	10	9	8	5	-
Gemalen	2	1	5	6	-
Huisaansluitingen	7	11	16	10	-
TOTAAL	181	276	308	167	

Tabel 2 - Overzicht van het aantal klachten en meldingen op het gebied van riolering in de planperiode 2010-2014.

* meldingen voor 2013 t/m 16 december.

Er is een verkenning gestart naar de mogelijkheden om de bestaande website van de gemeente beter in te richten voor de aspecten water en riolering (waterloket).

Doelstelling 6: Voortgangsbewaking

Het vGRP heeft als uitvoeringsplanning gediend voor de onderzoeks- en beheertaken van de gemeente. Er is daarbij nog niet gewerkt met jaarlijkse operationele plannen. Ten behoeve van de MARAP heeft er voor het onderdeel Riolering telkens een actualisatie van de financiële situatie plaatsgevonden.

Onderzoeksprogramma

In 2010/2011 is een bewonersonderzoek naar grondwateroverlast uitgevoerd. In 2012 is een meetplan grondwater opgesteld. De verdere inrichting daarvan is/wordt via het samenwerkingsverband uitgevoerd. In 2010/2011 is een afkoppelkansenkaart opgesteld voor de gemeente Veldhoven. Ook is een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van ontvlechting van de waterstromen (hemelwater / vuilwater) in 4 deelgebieden. De studie waterkwaliteitsspoor is vanuit het Waterschap opgepakt (Kallisto). Met het opstellen van het PvA van het gemeentelijke meetplan afvalwater is tot dat moment gewacht om gelijktijdig verder uit te kunnen werken. De controle van het aangesloten verhard oppervlak is uitgesteld en wordt meegenomen als onderdeel van het te realiseren meetplan afvalwater.

Personele middelen

In het vGRP 2010-2014 werden de beschikbare personele middelen geraamd op 7 FTE, verdeeld over de binnendienst (2 FTE) en buitendienst (5 FTE), exclusief de werkzaamheden voor voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van rioleringswerkzaamheden. Op basis van een globale toetsing is geconstateerd dat de binnendienst te maken heeft met onderbezetting; de gewenste personele bezetting komt – op basis van het geformuleerde beleid – uit op circa 3,5 FTE terwijl de huidige bezetting niet meer dan circa 1,7 FTE bedraagt.

Tekorten in de bezetting hebben zich met name aan het begin van de planperiode aangediend, als gevolg van het moeten inlopen van achterstanden en het uitwerken van nieuw beleid, maar traden ook nog vaker op gedurende de planperiode. Om de gestelde doelen en projecten uit het V-GRP te behalen heeft de gemeente de afgelopen jaren personeel ingehuurd; hiertoe was extra budget beschikbaar gesteld. Het nadeel van deze werkwijze is echter dat de kennisborging niet binnen de organisatie ligt. Er is een vacature rioolbeheerder, waarmee we dit onderdeel proberen te ondervangen. Invulling van deze vacature staat gepland in 2014/2015.

Financiële middelen

Ter dekking van de benodigde financiën is in het voorgaande V-GRP een financiële analyse uitgevoerd. Hiervoor is een raming gemaakt van de kosten voor de komende 60 jaar welke gedekt kunnen worden door de rioolheffing. Vervolgens is bepaald wat de ontwikkeling van de rioolheffing zou moeten zijn, uitgaande van volledige kostendekking. In **Tabel 3** is een overzicht gegeven van de in het V-GRP 2010-2015 verwachte rioolheffing en investeringsvolume.

Jaar	Rioolheffing		Investerings	
	Gepland exclusief inflatie	Werkelijk inclusief inflatie	Gepland	Werkelijk
2010	€ 102,00	€ 102,03	€ 2.465.360	€ 742.668
2011	€ 102,00	€ 115,34 (+13,0%)	€ 1.472.325	€ 379.783
2012	€ 102,00	€ 119,62 (+3,7%)	€ 461.279	€ 1.662.902
2013	€ 102,00	€ 122,48 (+2,4%)	€ 3.365.209	€ 777.557
2014	€ 105,00 (+3%)	€ 127,13 (+3,8%)	€ 1.438.168	<i>nog lopende</i>
			€ 9.202.341	€ 3.562.909 (t/m 2013)

Tabel 3 - Gepland en werkelijk verloop rioolheffing en investeringen. De genoemde rioolheffing betreft het tarief voor huishoudens (meest voorkomende heffingscategorie).

Duurzaamheid

De gemeente Veldhoven voert al geruime tijd een actief beleid gericht op klimaat. In het Milieubeleidsplan 2010-2014 (en onlangs verlengd tot eind 2015) is vastgelegd dat de gemeente streeft naar een duurzaam Veldhoven in 2030. Concreet zijn de volgende ambities neergelegd:

1. 20% van de energie die binnen de gemeentegrenzen wordt gebruikt is duurzaam opgewekt in 2020;
2. 2% energiebesparing per jaar op energie die binnen de gemeentegrenzen wordt gebruikt (t.o.v. 2008);
3. In 2030 een vermindering van de CO₂-uitstoot met 30% ten opzicht van 1990.

Dit klimaatbeleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een Milieu-uitvoeringsprogramma (MUP), en vooral door het daarin opgenomen klimaatbeleid. Tot eind 2012 is daarbij de Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven

(SLOK) leidend geweest. Op basis hiervan heeft Veldhoven een programma uitgevoerd en een financiële bijdrage ontvangen.

Tot op heden heeft Veldhoven zich vooral ingezet op haar voorbeeldfunctie en het informeren, motiveren en stimuleren van burgers en bedrijven. Zo nodig is bij bedrijven ook handhavend opgetreden als zij niet voldeden aan wettelijke eisen op het gebied van klimaat. Ook landelijk is veel aandacht besteed aan de klimaatproblematiek en de acties die de mensen zelf kunnen nemen.

3.3 AANDACHTSPUNTEN PLANPERIODE 2015-2019

In voorliggend hoofdstuk is teruggekeken op de rioleringszorg in de planperiode 2010-2014. Hieruit blijkt dat de rioleringszorg in de gemeente Veldhoven over het algemeen goed op orde is: het beheer & onderhoud is planmatig, noodzakelijke maatregelen zijn uitgevoerd en er is volop samengewerkt om tot kostenbesparing en kwaliteitsverbetering te komen. De huidige werkwijze zal daarom grotendeels worden voortgezet in de aankomende planperiode.

In de verschillende (deel)evaluaties, voorbereidende overleggen en workshops zijn de volgende aandachtspunten benoemd voor de planperiode 2015-2019:

Beleid & Organisatie

- Evalueren en bijstellen van de brochure ten aanzien van omgang met watertoets binnen Veldhoven;
- Onderbouwing rioolexploitatie en investeringsmaatregelen;
- Integrale afstemming tussen vak afdelingen;
- Water en riool al opnemen in de bestemmingsplannen van nieuw te ontwikkelen gebieden, zodat zo vroeg mogelijk aandacht aan deze elementen kan worden geschonken;
- Betere kennisborging in eigen organisatie (invulling vacature rioolbeheerder);
- Verdere samenwerking binnen het waterportaal Zuidoost Brabant;
- De goede relatie met het waterschap behouden, door de lange termijnvisie van gemeente en waterschap op elkaar af te stemmen (bijvoorbeeld omgang met hemelwater, afvalwater en hergebruik).

Beheer & Onderhoud

- Reiniging en inspectie van het volledige areaal, op basis van rioolbeheerplan 2015-2019;
- Het vastleggen van de verschillende werkwijze(n) en afspraken ten aanzien van beheer en onderhoud in een integrale werkstructuur;
- Inhalen achterstand ten aanzien van beheer gemalen, overstorten en randvoorziening (invulling vacature rioolbeheerder);

Functioneren van het watersysteem

- Verzamelen klachten gerelateerd aan grondwater 2014-2019 en op basis hiervan de grondwatersituatie in de gemeente evalueren.
- Voortgang maatregelenprogramma's;
- Oefening(en) op basis van het incidentenplan (hoe om te gaan met calamiteiten op bepaalde locaties);
- Laatste controle op rioolmodel, ten behoeve van opname in Kallisto plannen.

Duurzaamheid

- Energieverbruik van voorzieningen monitoren en vergelijken met het verwachte verbruik, om zo afwijkingen te signaleren en onnodig energieverbruik te verhelpen (*duurzaamheid ten aanzien van milieu*);

- Het blijven volgend van de “stand der techniek” en kennisontwikkeling in uitvoeringsprojecten, zowel op het gebied van materiaalgebruik als werkwijze(n) (*duurzaamheid ten aanzien van milieu en gebruiksduur*);
- Binnen wijkprojecten “werk met werk maken” waardoor geen kapitaalvernietiging optreedt, bijvoorbeeld geplande weg- en rioolwerkzaamheden gelijktijdig uitvoeren in plaats van na elkaar (*duurzaamheid ten aanzien van gebruiksduur en financiën*).
- Inzetten op bovengrondse maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie, als doelmatiger alternatief voor dure en ingrijpende ondergrondse maatregelen (*duurzaamheid ten aanzien van financiën en functioneren*).
- Het combineren van ‘groen’ en ‘blauw’ als alternatieve en duurzame wijze van hemelwatergebruik :water opslaan en/of gebruiken in openbaar groen in plaats van afvoeren via het riool (*duurzaamheid ten aanzien van functioneren*);
- Communicatie richting de bewoners, - en als gemeente een proactieve houding – op het gebied van klimaatadaptatie (*duurzaamheid ten aanzien van functioneren en draagvlak*);

4

Nu

4.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk laat zien wat de verplichtingen zijn volgens de huidige wetgeving, hoe het stedelijk watersysteem erbij ligt en hoe in financieel opzicht de vlag erbij hangt.

4.2 AFSPRAKEN

De gemeente Veldhoven is onderdeel van het samenwerkingsverband Waterportaal Zuid-Oost Brabant. In 2012 is in dat kader een bestuurlijke overeenkomst gesloten en een uitvoeringsprogramma 2013-2020 vastgesteld. Een van de belangrijkste gezamenlijke activiteiten is het onderzoeksprogramma Kallisto, waarin ook universiteiten en de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) participeren. Doel van dit programma is om grip te krijgen op de vuilstromen van de Eindhovense afvalwaterketen. Er wordt onderzocht hoe afvalwaterstromen slim naar de Dommel kunnen worden geleid zodat de rivier – tegen de laagste kosten - schoon blijft. Door de maatregelen te bundelen kan geld worden bespaard. Door de aanvoer van water beter te meten en te monitoren kunnen waterschappen beter sturen en sneller reageren. Grote bergingslocaties zijn dan niet meer nodig en het afvalwater wordt schoner.

Waterschap de Dommel gaat een gedeelte van het stamriool Noord van de gemeente Veldhoven overnemen. Het tracé loopt van de hoek Heerbaan-Meerenaakkerweg tot en met het huidige overname punt van Waterschap de Dommel in de keerkom aan de Run 4200.

Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in gemeente Veldhoven, zowel op het gebied van milieu als functioneren (klimaatbestendigheid). Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt duurzaamheid altijd actief ingebracht, dwars door de gemeentelijke organisatie heen. De laatste jaren is er dan ook al veel gebeurd op duurzaamheidsgebied, maar de focus moet blijvend gericht zijn op nieuwe ontwikkelingen. In het kader van dit VGRP is een inventariserend overleg gehouden om het aspect duurzaamheid bewust en breed te verwerken in de ambities en plannen voor de toekomst. Een korte samenvatting van dit overleg is opgenomen in Bijlage 4.

4.3 HOE LIGT HET ER NU BIJ?

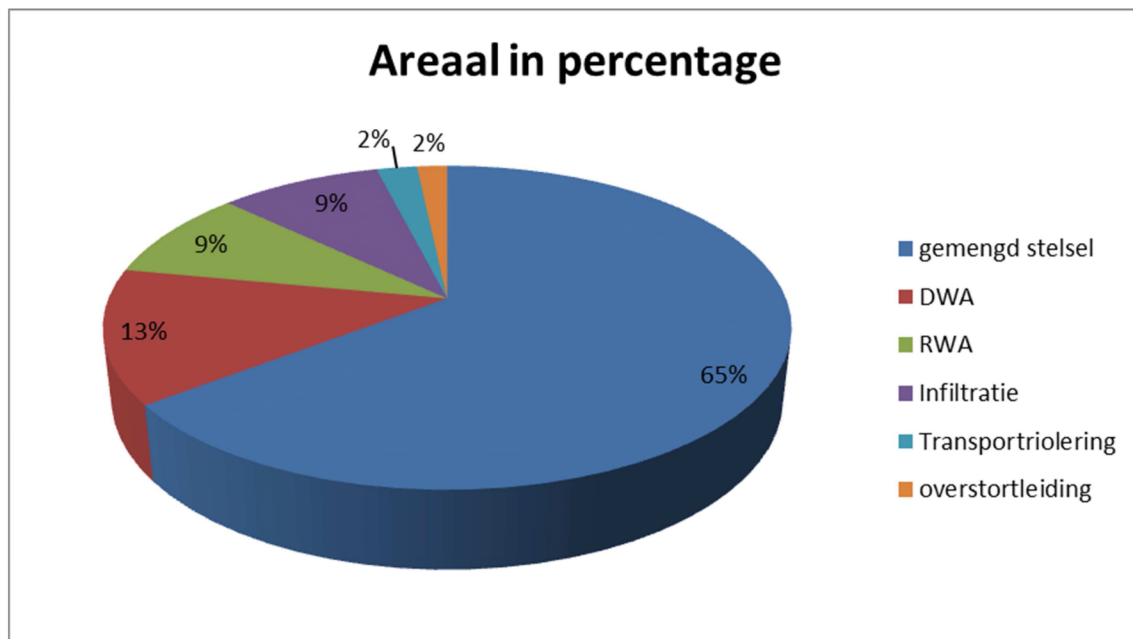
Het rioleringsstelsel van de gemeente Veldhoven is als volgt opgebouwd:

Type	Hoeveelheid
Vrijvervalriolering	254,1 km
- Gemengde riolering	165,2 km
- Vuilwater riolering	33,0 km
- Hemelwater riolering	22,9 km
Drukriolering / persleidingen	33,5 km

Hoofdgemalen	39 stuks
- Gemengd	22 stuks
- DWA + RWA	9 stuks
- Alleen DWA	4 stuks
- Alleen RWA	4 stuks
Drukriolering (pompunits)	114 stuks
Randvoorzieningen:	10 stuks
- Bergbezinkbassin (BBB)	8 stuks
- Bergbezinkleiding (BBL)	2 stuks
Externe overstorten / uitlaten	57 stuks
- Gemengde overstorten	31 stuks
- Regenwater uitlaten	26 stuks
Interne overstorten	20 stuks
Stuwputten	5 stuks

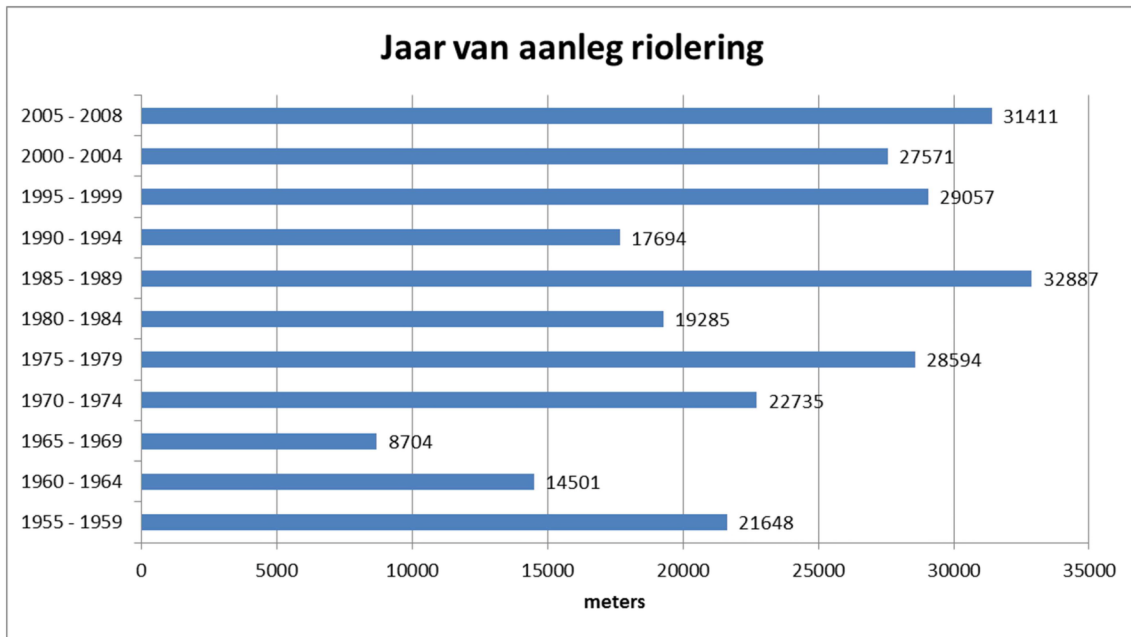
In Bijlage 8 is een overzichtskaart opgenomen van het gemeentelijke rioleringsstelsel.

In onderstaande grafiek is de verdeling van het areaal in percentages naar type stelsel weergegeven:

Figuur 1: Aanwezige riolering binnen Veldhoven

De leeftijdsopbouw van de ca. 254 km vrijvervalriolering is weergegeven in onderstaande grafiek:

Figuur 2: Jaar van aanleg riolering

Met een gemiddelde verwachte levensduur van 60 jaar zijn theoretisch gezien de strengen die aangelegd zijn in de jaren '50 en '60 het komende decennium als eerste aan de beurt om vervangen te worden. Dit komt neer op ongeveer 45 km vrijerval riolering.

Meldingen/klachten

Zoals ook is beschreven in paragraaf 3.2 zijn in de periode van 2010 tot aan december 2013 per jaar de volgende meldingen ontvangen:

Categorie	2010	2011	2012	2013*	2014
Algemeen	67	159	182	71	-
Kolken	95	96	97	75	-
Inspectieputten	10	9	8	5	-
Gemalen	2	1	5	6	-
Huisaansluitingen	7	11	16	10	-
TOTAAL	181	276	308	167	

Tabel 4: Overzicht meldingen/klachten

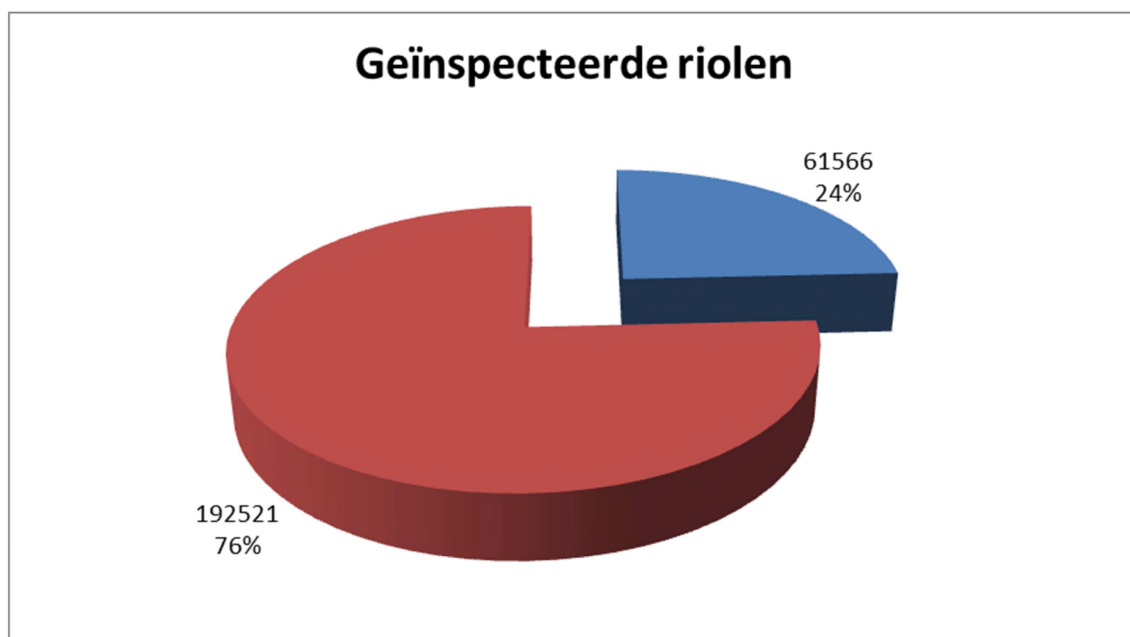
De aard van de klachten varieert van verstopte kolken en putten tot ondergelopen woningen. Opvallend is dat in de jaren 2011 en 2012 meer meldingen en/of klachten ontvangen zijn. Toch is het totaal aantal meldingen en klachten in verhouding vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (bron: benchmark riolering 2013).

Grondwatermeetnet

De gemeente Veldhoven beschikt over een grondwatermeetnet, om zodoende in het kader van de grondwaterzorgplicht de grondwaterstanden te monitoren. In 2014 wordt het grondwatermeetnet geëvalueerd.

Rioolinspecties

In de Leidraad Riolering (Stichting RIONED) wordt een gemiddelde inspectiefrequentie aangehouden van eenmaal per tien jaar. Dit is echter afhankelijk van de lokale situatie. In onderstaande grafiek is een overzicht opgenomen van het aandeel riolering dat inmiddels is geïnspecteerd.

Figuur 3: Aantal visuele inspecties ten opzichte van het totale areaal

De frequentie van reinigen verschilt per gebied. De volgende frequenties komen voor:

- Eén keer in de vijf jaar.
- Eén keer in de zes jaar.
- Eén keer in de acht jaar.
- Eén keer in de tien jaar.
- Eén keer in de twaalf jaar.

De frequentie van visuele camera inspectie bedraagt 1 keer in de 20 jaar. Eén keer in de 20 jaar zal ook een visuele-putinspectie worden uitgevoerd. De frequentie van reiniging en inspectie kan in de toekomst bijgesteld worden. Zo kan de ervaring leren dat bepaalde strengen nauwelijks hoeven te worden gereinigd omdat ze door hun functie een hoog zelfreinigend vermogen hebben. Door de reinigings- en inspectiecyclus nauwlettend in het oog te houden zal de frequentie steeds beter op het rioolsysteem afgestemd kunnen worden.

Op dit moment beschikt de gemeente niet over een reinigings- en inspectieplan. De gehanteerde intervallen zijn op basis van ervaring bepaald. Het is wenselijk om in de toekomst een weloverwogen reinigings- en inspectieplan op te stellen. Dit draagt bij aan een beter structureel onderhoud en beheer van het riool. Momenteel is 24% van het volledige areaal vrijverval riolering geïnspecteerd.

Onderhoud

Ten behoeve van het rioolbeheerplan zijn de beschikbare inspectiebeelden bekeken. Hieruit is gebleken dat voor circa 45% van het *geïnspecteerde* stelsel binnenkort onderhoud noodzakelijk is. Veelal betreffen de benodigde onderhoudsmaatregelen het verwijderen van wortelingroei.

4.4 HOE IS DE FINANCIËLE SITUATIE?

De rioolheffing in de gemeente Veldhoven is gebaseerd op het drinkwaterverbruik. De rioolheffing is als volgt verdeeld:

Drinkwater- verbruik (m ³)	Tarief rioolheffing
0-350	€127,13
351-500	€222,48
501-1.000	€349,62
1.001-2.500	€699,24
2.501-5.000	€921,72
5.001-25.000	€1.144,21
>25.000	€1.366,69

Tabel 5: Tarieven Rioolheffing (bron: verordening rioolheffing 2014)

Per 1 januari 2015 beschikt de gemeente Veldhoven over de volgende saldi in voorzieningen en reserves:

Type	Saldo per 1/1/2015
Vervangingsreserve riolen	€ - 4.463.287,-
Dekkingsreserve riolen	€ 7.891.637,-
Onderhoudsvoorziening	€ 3.376.446,-
Reserve kostendeekkende tarieven	€ 604.055,-

Tabel 6 - overzicht saldi voorzieningen en reserve.

5

Vooruitblik

5.1 INLEIDING

Bij de uitvoering van haar watertaken dient de gemeente Veldhoven zich te houden aan de wettelijke kaders en beleidslijnen. Maar het speelveld is ruimer dan alleen de wet. Het klimaat verandert en leidt tot extremere buien, de openbare ruimte wordt steeds voller en de burger is beter geïnformeerd. De manier waarop de gemeente Veldhoven invulling geeft aan deze uitdagingen vraagt om een beleidsmatige verankering. Hiervoor moeten keuzes worden gemaakt.

In dit hoofdstuk zetten we de stip op de horizon om van daaruit met gepaste ambitie, stapsgewijs en doelgericht hiernaar toe te werken. Door vooruit te blikken worden ook kansen zichtbaar. Door deze kansen te benutten kan werk met werk worden gemaakt en kan hetzelfde worden bereikt tegen minder kosten of meer worden bereikt tegen gelijke kosten.

5.2 LANGE TERMIJN VISIE

Als het regent in de gemeente Veldhoven verdwijnt het meeste hemelwater in de riolering en wordt het direct afgevoerd naar het oppervlaktewater of de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Eindhoven. Om al dat relatief schone hemelwater te transporteren en te zuiveren zijn kostbare voorzieningen nodig en dat kost geld en energie. Door verandering van het klimaat wordt het bestaande rioolstelsel ook steeds zwaarder op de proef gesteld. Buien worden heviger en duren langer. Hierdoor neemt het risico op (grond)wateroverlast toe.

Het maar blijven verruimen van de ondergrondse riolering is geen optie, dat wordt uiteindelijk te kostbaar. Om *droge voeten* te houden wordt ruimte gecreëerd in het groen en/of oppervlaktewater. Hierbij wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden: infiltreren (vasthouden) waar mogelijk, bufferen op locaties met voldoende beschikbare ruimte en als het niet anders kan, dan pas afvoeren. In openbaar gebied komt dit tot uiting door hemelwatervoorzieningen in groenstroken die geschikt zijn gemaakt voor de opvang van overtollig hemelwater en aanpassing van waterpartijen. De perceelseigenaar draagt een steentje bij door op eigen terrein voorzieningen te treffen voor buffering en/of opslag van hemelwater en/of opvang van overtollig grondwater. De gemeente ziet hierbij toe op een doelmatige invulling van de hemelwateropgave.

De insteek is om afvoerend verhard oppervlak af te koppelen ter bestrijding van wateroverlast en/of ter compensatie van kleinere buisdiameters die het gevolg zijn van buisrelining (buis in buis renovatietechniek). Voor de zuivering van hemelwater wordt alleen gebruik gemaakt van natuurlijke voorzieningen zoals de bodem, rietvelden en bezinkzones.

Oplossingen voor het bereiken van *schoon en mooi water* en een schone waterbodem worden gezocht in het hele watersysteem en de afvalwaterketen. Zolang de gemeente profijt heeft bij de oplossing mag deze ook buiten de gemeentegrens worden gezocht als dit doelmatiger is. Samen met de waterpartners geeft de gemeente Veldhoven invulling aan de waterkwaliteitsopgave middels het onderzoeksprogramma Kallisto.

Waterschap de Dommel streeft naar een integrale en duurzame benadering van watersysteem en afvalwaterketen. Hierbij wordt nadrukkelijk samenwerking met de ketenpartners gezocht. Integraliteit en samenwerking zijn hierbij geen doelen op zich, het zijn randvoorwaarden om te komen tot kostenbesparingen in de (afval)waterketen.

Voor een meer duurzame, milieuvriendelijker inrichting van de afvalwaterketen wordt gedacht aan onder andere kringloopsluiting en hergebruik van afvalwater. Afvalwater wordt hierin niet meer beschouwd als afval maar wordt beschouwd als een bron van reststoffen (zoals organische stof, energie en fosfaat). Het waterschap heeft hiertoe het concept van de Energiefabriek opgezet. Via het Waterportaal blijft de gemeente Veldhoven de ontwikkelingen en mogelijke toepassingen op dit gebied volgen en ondersteunen. Daarbij ligt het in de lijn der verwachting dat er in de toekomst een gezamenlijk project wordt opgestart binnen het Waterportaal. De gemeente Veldhoven zal hierin dan een actieve bijdrage leveren maar de eventuele realisatie van een toepassing zal niet per se binnen de gemeentegrenzen plaatsvinden.

5.3 AMBITIENIVEAUS

De zorgplichten kunnen op verschillende ambitieniveaus worden uitgevoerd: “reactief” (ingrijpen indien nodig), “planmatig” (planmatig te werk gaan) en “anticiperend” (duurzaam, toekomstbestendig inspelen op nieuwe ontwikkelingen). Het ambitieniveau bepaalt het tempo en de middelen waarmee de lange termijn visie wordt vormgegeven en beïnvloedt hiermee voor een deel de hoogte van de rioolheffing. Voor alle drie de ambitieniveaus geldt dat deze zo doelmatig mogelijk worden ingevuld. Het gaat erom niet alleen de *dingen goed te doen* maar ook *de goede dingen te doen*. Volgens het nieuwe Bestuursakkoord water dienen bestaande verplichtingen opnieuw tegen het licht te worden gehouden en zo nodig heroverwogen. Uitgangspunt is dat wordt gestreefd naar bovengenoemde potentiële kostenbesparingen, ongeacht de keuze van het ambitieniveau.

Reactief

Het ambitieniveau ‘Reactief’ kenmerkt zich door het net voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortkomen uit de zorgplichten stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Dit geeft een minimale invulling van de zorgplichten, waardoor er geen of nauwelijks ruimte is om projecten betreffende deze plichten structureel op te pakken. Daarnaast leidt dit tot een ad-hoc benadering van de rioleringszorg. Er wordt reactief ingegrepen na signalering van klachten en/of overlast. Dit leidt tot een toename van spoedeisende werkzaamheden, waardoor de investeringskosten hoger zijn dan gemiddeld. Het tempo van de rioleringsvervanging houdt geen gelijke tred met het tempo waarin de riolering destijds is aangelegd. De riolen worden zo lang mogelijk benut, maar met een reële kans op instorten.

De onontkoombare vervangingspiek stuwt de rioolheffing op enig moment fors omhoog. Er wordt ingeteerd op de kwaliteit van de riolering. Bovendien legt het spoedeisende karakter bij calamiteiten een zware claim op de bereikbaarheid. Bij dit ambitieniveau wordt ook nauwelijks werk met werk gemaakt. De kans neemt toe dat binnen enkele jaren dezelfde straat meer dan één keer moet worden opgebroken. Een reactieve benadering hoeft echter niet altijd een nadelige keuze te zijn. Zo kan het bij drukriolering in het buitengebied acceptabel zijn, om werkzaamheden pas te verrichten wanneer storingen zich voor doen.

Planmatig

Getracht wordt om de verbeteringsmaatregelen gelijke tred te laten houden met de vervangingsmaatregelen. Er wordt voldaan aan de wettelijke, beperking van de kans water op straat bij hevige neerslag en er wordt ingespeeld op de zorgplichten voor hemel- en grondwater. Dit geeft een gemiddelde invulling van de nieuwe zorgplichten, waardoor er ruimte is om projecten betreffende deze plichten structureel op te pakken.

De komende planperiode wordt benut om “geen spijt”-maatregelen te bepalen in het kader van onder andere klimaatveranderingen en nieuw beleid voor hemel- en grondwater. Er wordt afstemming gezocht met Waterschap de Dommel om gezamenlijk te komen tot een geoptimaliseerd maatregelenpakket (voor riolering en zuivering). Op verantwoorde wijze wordt afvoerend oppervlak van de riolering afgekoppeld, maar er is relatief weinig aandacht voor het verhogen van de belevingswaarde van stedelijk water. Verbeteringsmaatregelen worden hoofdzakelijk onderbouwd door een combinatie van theoretische berekeningen en enkele praktijkmetingen.

Nieuwbouw vindt hydrologisch neutraal plaats en levert daardoor geen extra belasting voor het omringende systeem (zowel kwantitatief als kwalitatief). Daar waar haalbaar worden bij nieuwbouw en vervangingen dubbele riolen aangelegd (één voor de afvoer van stedelijk afvalwater en één voor de afvoer van hemelwater).

Voor de burgers is een gemeentelijk aanspreek/contactpunt beschikbaar voor (grond)watervraagstukken. Middels periodieke berichtgeving in een weekkrant en/of op de gemeentelijke webpagina informeert de gemeente haar burgers en bedrijven over het (stedelijke) waterbeheer. Uitvoeringsprojecten vormen hiervoor een goede aanleiding.

Anticiperend

Dit ambitieniveau kenmerkt zich door een anticiperende houding. Onderzoek en informatie-inwinning door langdurige monitoring van afval-, hemel- en grondwater liggen ten grondslag aan het opstellen en concretiseren van beleid.

Water drukt een belangrijk stempel op de inrichting van de openbare ruimte. Er worden bijvoorbeeld voor de burger aantrekkelijke centrale vijverpartijen aangelegd/heringericht voor de opvang van hemelwater waarmee zowel de grondwaterstand wordt gereguleerd als overtollig water wordt gebufferd. Ook wordt de bovengrond zodanig ingericht dat extreme neerslaghoeveelheden bovengronds worden afgeleid naar plaatsen waar het water geen kwaad kan (plantsoenen, bermen en dergelijke). Hierbij wordt rekening gehouden met verwachte ontwikkelingen door klimaatveranderingen.

Voor de zorgplichten voor het stedelijk afvalwater en hemelwater wordt een wijkgerichte aanpak voorgesteld. Er worden, op basis van werk met werk maken, rioolwerkzaamheden uitgevoerd door omliggende straten mee te nemen in de vervangingscyclus van de riolering. Door deze bredere aanpak wordt tempo gemaakt, waarbij soms niet kan worden voorkomen dat riolen vroegtijdig worden vervangen. Het voordeel van een dergelijke aanpak is dat de piek in rioleringsvervanging wordt gespreid in de tijd en dat de frequentie van overlast voor de burger wordt verminderd door omliggende straten mee te nemen.

Richting de burgers wordt een online (grond)waterloket ingericht. Tevens wordt communicatie en educatie over (stedelijk) waterbeheer proactief uitgevoerd. De basis voor het treffen van verbeteringsmaatregelen is een goed inzicht in het daadwerkelijk functioneren van de riolering en het hemel- en grondwatersystemen. Hiervoor worden praktijkmetingen verricht en geanalyseerd.

5.4 KEUZE AMBITIENIVEAU

De huidige koers van de gemeente Veldhoven kan worden gekenschetst als *planmatig* voor de bestaande situatie en *anticiperend* bij nieuwe ontwikkelingen.

Door de kerngroep vGRP wordt voorgesteld om voor de uitwerking van het vGRP de bestaande koers voort te zetten. Dit ambitieniveau continueert de huidige planmatige rioleringszorg in de gemeente Veldhoven, beperkt de kans op het optreden van calamiteiten en zet de huidige ontwikkeling van de rioolheffing voort.

In onderstaande ambitiematrix is voor de afzonderlijke zorgplichten nader invulling gegeven aan de ambitiekeuze. Het in dit vGRP omschreven ambitieniveau is via de groen-gestreepte kaders weergegeven.

Zorgplicht stedelijk afvalwater			
<i>Ambitieniveau</i>	<i>Reactief beleid</i>	<i>Planmatig beleid</i>	<i>Anticiperend beleid</i>
Systeemkeuze op wijkniveau	Handhaven bestaand systeem	Geleidelijke ombouw naar meer duurzaam, klimaatbestendig systeem	Wijksgewijze ombouw naar duurzaam, klimaatbestendig systeem
Emissie	End-of-pipe maatregelen	Systeemmaatregelen	Bronmaatregelen ²
Riolering buitengebied	Drukriolering en IBA's handhaven en op ad hoc-basis vervangen	Drukriolering en IBA's planmatig handhaven/verbeteren	Streven naar meer duurzame, minder belastende alternatieven (onderhoudsvriendelijker, lokale slibverwerking)
Beschermingsniveau	Risico op wateroverlast, 1x per jaar water op straat	Beperkt risico op wateroverlast, 1x per 2 jaar water op straat, verhoogde bescherming bij economisch gevoelige locaties	Zeer beperkt risico op wateroverlast 1x per 5 jaar water op straat, water op straat leidt niet tot wateroverlast

Zorgplicht hemelwater			
<i>Ambitieniveau</i>	<i>Reactief beleid</i>	<i>Planmatig beleid</i>	<i>Anticiperend beleid</i>
Verbeteringsmaatregelen Wateroverlast	Bij structurele wateroverlast in praktijk	Bij berekende wateroverlast met aan de praktijk geverifieerd rekenmodel	Bij berekende wateroverlast met gekalibreerd rekenmodel
Scheiding van waterstromen op perceelsniveau²	Handhaven bestaand systeem of incidenteel afkoppelen Niet aankoppelen bij nieuwbouw	Afkoppelen bij rioolvervangings of wegreconstructies op basis van een afkoppelplan	Wijksgewijze integrale aanpak
Scheiden van waterstromen in openbaar gebied	Alleen afkoppelen waar en wanneer zich knelpunten in het gemengd systeem aandienen.	Opstellen afkoppelkansenkaart, realiseren op moment van geplande rioolvervangings ("werk met werk" maken).	Opstellen afkoppelkansenkaart, volledig realiseren. Vast onderdeel van alle uitvoeringsprojecten.
Beschermingsniveau	Risico op wateroverlast, 1x/jr water op straat. Niet inspelen op klimaatveranderingen	Beperkt risico op wateroverlast, 1x per 2 jaar water op straat, verhoogde bescherming bij economisch gevoelige locaties. Opstellen aanpak klimaatadaptatie.	Zeer beperkt risico op wateroverlast 1x per 5 jaar water op straat, water op straat leidt niet tot wateroverlast. Klimaatadaptatie (mede) bepalend bij inrichting openbare ruimte.

² Afkoppelen is naast onderdeel van de hemelwaterzorgplicht, ook te beschouwen als een (indirecte) bronmaatregel om vuilemissie(s) vanuit het gemengde rioelstelsel te voorkomen.

Zorgplicht grondwater			
<i>Ambitieniveau</i>	<i>Reactief beleid</i>	<i>Planmatig beleid</i>	<i>Anticiperend beleid</i>
Verbeteringsmaatregelen Grondwateroverlast	Bij structurele Grondwateroverlast op straat-/wijkniveau	Bij structurele overschrijding ontwateringseisen op basis van onderzoek	Bij dreiging van structurele overschrijding ontwateringseisen
Grondwatermeetnet	Niet oprichten	Ter plaatse van structurele knelpunten meetpunten plaatsen (niet bij incidentele gevallen of als probleem direct oplosbaar is)	Basis meetnet oprichten voor toekomstige uitbreidingen en om een vinger aan de pols te houden

Bedrijfsvoering			
<i>Ambitieniveau</i>	<i>Reactief beleid</i>	<i>Planmatig beleid</i>	<i>Anticiperend beleid</i>
Planvorming	Operationeel + wettelijk verplicht	Operationeel + wettelijk verplicht + structuur	Operationeel + wettelijk verplicht + structuur + visie
Onderzoek	Objectgericht	Systeemgericht (lokaal)	Ketengericht (zuiveringskring)
Beheer en onderhoud	Op basis van meldingen	Op basis van vaste frequentie en ervaring	Gedifferentieerd naar tijd/locatie op basis van meldingen/inspecties
Investeringsbeslissingen	Normatief gedreven	Op basis van bestaande kennis en inzicht onder gescheiden verantwoordelijkheid	Op basis van nieuwe kennis en inzicht in de lokale situatie onder gezamenlijke verantwoordelijkheid waterschap en gemeente
Facilitair	Basisgegevens indien nodig actualiseren	Basisgegevens op orde brengen en houden	Voortgangsbewaking via monitoringsgegevens
Waterloket	Via meldpunt (KCC)	Aanwezig	Als onderdeel van omgevingsloket
Samenwerken	Passief	Lokaal (buurgemeenten)	Regionaal

6

Invulling watertaken en ambities

6.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt in beeld gebracht wat, gelet op de huidige toestand en functioneren van het systeem, binnen de komende planperiode nodig is om invulling te geven aan het gekozen ambitieniveau. Het gaat hierbij om alle voorzieningen die stedelijk afvalwater afvoeren naar de afvalwater-zuiveringsinstallatie, alle voorzieningen die hemelwater verwerken naar de bodem of het oppervlaktewater, alle voorzieningen ter regulering van de grondwaterstand en de manier van gemeentelijke bedrijfsvoering.

6.2 WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

Om de koers te kunnen uitzetten wordt eerst de bestemming bepaald. In onderstaande tabel wordt per zorgplicht, conform het gekozen ambitieniveau, weergegeven naar welk beschermingsniveau wordt gestreefd en in welk tempo. Er wordt daarnaast specifiek aandacht besteed aan de klimaatdoelstellingen.

Gewenste situatie	
Stedelijk afvalwater	Lozingen vormen geen bedreiging voor het bereiken van de gewenste waterkwaliteit. De benodigde inspanning om te voldoen aan de basisinspanning/waterkwaliteitsspoor past in een totaalpakket aan systeemgerichte maatregelen waarmee wordt voldaan aan NBW 2011.
Hemelwater (groen/blauw)	<p>Bij nieuwe aanleg wordt het scheiden van waterstromen nagestreefd. Hierbij is het uitgangspunt dat al het hemelwater verwerkt moet kunnen worden zonder dat er schade optreedt.</p> <p>Bij rioolvervangng wordt verhard oppervlak afgekoppeld als zich daarvoor kansen voordoen en voldoende milieurendement wordt verwacht. Indien afkoppelen van verhard oppervlak een oplossing is voor structurele wateroverlast wordt de mogelijkheid opengehouden dit afdwingbaar te stellen. Hiertoe dient eerst nut & noodzaak van een hemelwaterverordening te worden onderzocht.</p> <p>Omdat de capaciteit van het rioleringsstelsel vanuit economisch oogpunt is beperkt kan het voorkomen dat water op straat optreedt. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in hinder, ernstige hinder en overlast, waarbij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hinder: kort durend beperkte hoeveelheden 'water op straat', met een duur in de orde van 15 –30 minuten; • Ernstige hinder: forse hoeveelheden 'water op straat', ondergelopen tunnels, oprijvende putdeksel, met een duur in de orde van 30 – 120 minuten. • Overlast: langduriger en op grotere schaal 'water op straat', water in winkels en woningen met materiele schade en mogelijk ook ernstige belemmering van het (economische) verkeer.

Gewenste situatie	
	<p>In geval van hinder worden niet direct maatregelen getroffen, er wordt een beroep gedaan op het acceptatievermogen van de burgers en aanpassing van hun gedrag (o.a. aanpassen rijgedrag om hekgolven te voorkomen).</p> <p>Ingeval van ernstige hinder met een frequentie van optreden van ca. 1x per 2 jaar treft de gemeente bij de uitvoering van reconstructiewerken tevens zodanige maatregelen, dat de kans op het optreden van ernstige hinder aanmerkelijk kleiner wordt.</p> <p>In geval van overlast met een frequentie van optreden van ca. 1x per 2 jaar stelt de gemeente een onderzoek in naar de mogelijke oorzaken hiervan en treft tijdelijke bovengrondse kostenefficiënte maatregelen om het risico op schade te beperken. Structurele verbeteringsmaatregelen worden voor zover mogelijk genomen in combinatie met overige reconstructiewerkzaamheden.</p> <p>Bij reconstructie van openbaar gebied dient te worden voorkomen dat regenwater afstroomt naar particulier terrein. Andersom heeft de particulier een inspanningsverplichting om hemelwater zoveel als mogelijk op eigen terrein te verwerken alvorens het aan te bieden aan de gemeente.</p>
Grondwater	Het grondwater leidt niet tot structurele grondwateroverlast en vormt geen belemmering voor het gebruik van de grond. De ontwikkelende partij houdt bij (her)inrichting van het terrein naast het Bouwbesluit in een zo vroeg mogelijk stadium rekening met grondwater. Bij (dreiging van) structurele grondwateroverlast wordt een vinger aan de pols gehouden via een monitoringssysteem.
Bedrijfsvoering	Het tempo van rioolvervanging/relining houdt gelijke tred met de optredende slijtage. Door planmatig te werken kan werk met werk worden gemaakt. Door periodiek onderzoek wordt een vinger aan de pols gehouden met betrekking tot het functioneren van het systeem. De rioolheffing voorziet in voldoende inkomsten om gedurende de planperiode (en de daaropvolgende planperiode) de noodzakelijk vervangings- en verbeteringsmaatregelen te kunnen uitvoeren. Er is sprake van goede handhaving ten aanzien van de bestemmingsplannen en verleende omgevingsvergunningen. Tijdens en na de uitvoering wordt er op toegezien dat projecten volgens de gestelde eisen worden gerealiseerd..

Duurzaamheid

De Nederlandse bevolking is in de afgelopen jaren veel geïnformeerd over het aspect duurzaamheid en nu breekt de tijd aan dat burgers en bedrijven ook steeds meer zelf stappen (willen) gaan ondernemen. Voor de strategie in het klimaatbeleid richt de gemeente Veldhoven zich in de toekomst vooral op een regierol in het verder doorvoeren van duurzaamheid in de Veldhovense situatie.

De inzet van de gemeente Veldhoven in de komende jaren is om in overleg te gaan met de eigen inwoners en bedrijven, om hen op te roepen tot duurzaam waterbeheer. De gemeente neemt het initiatief tot overleg (brainstorm) en zal gezamenlijk met de betrokkenen de gewenste weg uitstippelen. De uiteindelijke uitvoering zal met name bij deze partijen zelf liggen, waarbij de gemeente over het algemeen alleen nog een faciliterende functie heeft. Dit sluit niet alleen aan bij de beoogde regierol, maar ook bij de huidige financiële situatie, waarbij de beschikbare middelen hoofdzakelijk nog bestaan uit personele inzet (uren).

In het kader van duurzaamheid ten aanzien van functioneren en gebruiksduur moet ook extra aandacht besteed worden aan de uitvoeringsfase. Ondergrondse maatregelen moeten op de juiste wijze en met zorg worden *aangelegd* en niet worden *'begraven'*. Een goede handhaving ten aanzien van plannen en vergunningen draagt hier aan bij.

Met betrekking tot het hergebruiken, benutten of anders afvoeren van hemelwater wil de gemeente een proactieve houding innemen, en bijvoorbeeld het realiseren van groene daken en groene maatregelen in en rondom de bouw (groen parkeren) gaan promoten.

Op het gebied van energie en grondstoffen uit afvalwater (de Energiefabriek) zou het Maxima Medisch Centrum mogelijk een "hotspot" kunnen vormen (bijvoorbeeld medicijnresten en warmte). De gemeente Veldhoven heeft voor de aankomende planperiode echter nog niet de ambitie om de mogelijke maatregelen verder te onderzoeken en/of uit te voeren.

6.3 HOE KOMEN (EN BLIJVEN) WE DAAR?

De bedragen genoemd in deze paragraaf zijn op prijspeil 2014, en dus exclusief invloeden van toekomstige inflatie.

Nu de bestemming is vastgelegd kan bepaald worden welke inspanningen de gemeente Veldhoven zal moeten leveren om het eindpunt ook daadwerkelijk te bereiken (en daar te blijven). Deze inspanningen en bijbehorende kosten zijn in onderstaande passages verdeeld over de taakvelden aanleg, planvorming, onderzoek, onderhoud, maatregelen en facilitair / overig.

Samenwerkingsverband Waterportaal Zuidoost Brabant

Met Waterschap De Dommel, Brabant Water en omliggende gemeenten behorende tot het zuiveringscluster Eindhoven werkt de gemeente Veldhoven samen aan verschillende plannen en programma's: het Waterportaal Zuidoost Brabant. Een van de programma's is Kallisto, dat zich middels onderzoek richt op maatregelen in het kader van optimalisatie van de afvalwaterketen en de KRW (Kader Richtlijn Water).

Vanuit het Bestuursakkoord Water is aan alle in de afvalwaterketen betrokken partijen een doelmatigheidsopgave opgelegd, waarmee in 2020 landelijk € 380 miljoen minder meerkosten gerealiseerd dienen te worden. Voor de regio Waterportaal Zuidoost Brabant betekent dit een kostenbesparing van circa € 10 miljoen. Met het opgestelde Meerjarenprogramma 2013-2020 wordt hieraan in gezamenlijkheid invulling gegeven.

Nieuwe aanleg

Voor de komende 5 jaar wordt rekening gehouden met een toename van 860 woningen (gemiddeld 172 per jaar). Bij nieuwe aanleg van rioleringsystemen wordt gestreefd naar een duurzame inrichting. Dit betekent dat schoon en vuil water gescheiden van elkaar worden afgevoerd. Tenzij lokale zuivering doelmatiger is, wordt al het afvalwater dat vrijkomt uit de nieuwe aansluitingen via nieuwe toevoer- en bestaande hoofdriolen afgevoerd naar de RWZI. Om een toename in de totale systeembelasting bij neerslag te minimaliseren wordt er op andere locaties binnen het betreffende zuiveringsgebied verhard oppervlak afgekoppeld van de bestaande, gemengde riolering (indien aanwezig).

Bij herontwikkeling en nieuwbouw wordt uitgegaan van het HNO-principe (Hydrologisch Neutraal Ontwikkelen): het hemelwater wordt ter plaatse de bodem in geleid via hemelwater verwerkende voorzieningen zoals infiltratiekolken, bermen, wadi's en vijverpartijen. Bij nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen wordt de perceelseigenaar gestimuleerd om het hemelwater op eigen terrein te verwerken. Waar mogelijk worden voorzieningen gecombineerd met benodigde maatregelen in omringende wijken. Indien de lokale omstandigheden de verwerking van hemelwater in de bodem niet toelaten wordt het afgevoerd naar het dichtstbijzijnde oppervlaktewater, volgens de geldende richtlijnen van het waterschap.

Als er sprake is van potentiële grondwateroverlast wordt er in eerste instantie gestreefd naar ophoging van het maaiveld voordat met de herontwikkeling of nieuwbouw wordt gestart. Als ophoging niet mogelijk of haalbaar is, worden ontwateringsmiddelen aangelegd, welke lozen op het dichtstbijzijnde oppervlaktewater.

Planvorming

De volgende plannen worden elke 5 jaar geactualiseerd:

- V-GRP (eerstvolgende keer in 2019): **€ 35.000,- per 5 jaar**
- V-BRP (eerstvolgende keer in 2017): **€ 35.000,- per 5 jaar**

Voor het actualiseren van het beheerplan riolering wordt rekening gehouden met een bedrag van **€ 5.000,- per jaar**. Voor het opstellen van een voortgangsrapportage (evaluatie) van de uitvoering van het V-GRP is dat **€ 2.500,- per jaar**.

In het kader van het Waterportaal Zuid-Oost Brabant is de gemeente Veldhoven een bijdrage verschuldigd van **€ 15.000,- per jaar**. Met de uitvoering van de afspraken, projecten en maatregelen die uit dit samenwerkingsverband volgen zijn eveneens kosten gemoeid: in 2015 t/m 2016 **€ 38.000,- per jaar** en vanaf 2017 **€ 145.000,- per jaar**. Naast een financiële bijdrage wordt van de gemeente Veldhoven tevens een personele bijdrage verwacht, in de vorm van het actief deelnemen aan bijeenkomsten en het leveren van input bij het behandelen van actuele, regionale vraagstukken op het gebied van waterbeheer.

Onderzoek

In het kader van de *Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netwerken (WION)* is de gemeente verplicht om informatie te verstrekken over de ligging van de in haar beheer zijnde ondergrondse netwerken, zoals de rioleringssystemen. Door uitbreidingen van het areaal moet deze informatie steeds worden geactualiseerd. Hiertoe is **€ 5.000,- per jaar** opgenomen in de exploitatie.

Ten behoeve van het actualiseren van het V-BRP, wordt voorafgaand het op de riolering aangesloten verhard oppervlak opnieuw geïnventariseerd. Hiertoe is **€ 35.000,- per 5 jaar** opgenomen in de exploitatie (eerstvolgende keer in 2016).

Door op foutaansluitingen (hemelwater op vuilwatersystemen of andersom) te controleren wordt voorkomen dat de praktijksituatie afwijkt van de gewenste / geplande situatie. Voor het uitvoeren van dit onderzoek is in 2015 een bedrag voorzien van **€ 50.000,-**.

Voor de digitalisering van het grondwatermeetnet is voor de periode 2015 t/m 2016 een investering voorzien van **€ 150.000,-**, inclusief de kosten voor het beheerpakket. Voor het uitvoeren en verwerken van de grondwatermetingen is vanaf 2015 **€ 17.500,- per jaar** opgenomen.

Voor het benodigde onderhoud van het meetnet riolering is **€ 15.000,- per jaar** beschikbaar.

Onderhoud

Om alle watervoorzieningen goed te laten functioneren is regelmatig onderhoud noodzakelijk. Voor het totaal aan onderhoud van de Veldhovense waterelementen en gemalen is in de planperiode **€ 60.000,- per jaar** opgenomen. Dit bedrag is inclusief afvalverwijdering en inzet van tractiemiddelen.

Voor reiniging en inspectie van de vrijvervalriolering (inclusief overstorten) is in de planperiode circa **€ 100.000,- per jaar** opgenomen. Dit bedrag is inclusief afvalverwijdering en inzet van tractiemiddelen. Voor noodzakelijke, kleine herstelwerkzaamheden aan het vrijvervalriool en de overstorten (krooshekken) is een bedrag van **€ 50.000,- per jaar** voorzien. Dergelijke reparaties zijn bedoeld om de geplande levensduur van de betreffende rioolstreng te behalen, niet om deze te verlengen. Tot slot wordt rekening gehouden met **€ 50.000,- per jaar** aan kleine, diverse onderhoudskosten.

Straat- en trottoirkolken dienen regelmatig te worden gereinigd (het kolkenzuigen) om verstoppingen in de waterafvoer te minimaliseren. Voor het reinigen van de kolken is een bedrag van **€ 170.000,- per jaar** voorzien.

Vervangings- & verbeteringsmaatregelen

Door slijtage, toename van het verhard oppervlak, klimaatverandering en milieueisen zijn de komende planperiode vervangings- en verbeteringsmaatregelen nodig. Verbeteringen zullen waar mogelijk worden doorgevoerd in combinatie met (reguliere) vervangingswerkzaamheden.

In het V-BRP 2010-2015 zijn een aantal maatregelen beschreven die in de aankomende planperiode nog moeten worden uitgevoerd. Daarnaast vinden er de komende periode een aantal geplande verbeteringen plaats aan het Veldhovense watersysteem. Het pakket aan verbeteringsmaatregelen voor 2015 t/m 2019 bestaat daarmee uit:

- Vervanging riolering 800 mm onder Gender, incl. aanpassing stuwput/drempel
(maatregel 7/8/9 - V-BRP 2010-2015)
- Verlengen persleiding gemaal Kelen naar gemaal Heikant
(maatregel 12 - V-BRP 2010-2015)
- Aanpassing overstortriolering tot rond 1250 mm, incl aanpassing interne put
(maatregel 15 en 17 - V-BRP 2010-2015)
- Vergroten stamriolering Noord
(maatregel 18 tm 21 - V-BRP 2010-2015)
- Aanleg rotonde Peter Zuidlaan - Kruisstraat - Zoom
- Aanleg Waterblockbak bij MIRA
- Aanpassingen riolering De Run 6000
- Afkoppelen bij reguliere vervanging
- Groen/blauwe zone Heerbaan - Rundgraaf
- Riolering Hoofdwegen Zonderwijk
- Riolering 't Look

Ook worden reguliere vervangingswerkzaamheden uitgevoerd aan de vrijvervalriolering, gemalen en drukriolering (op basis van kwaliteitsbeelden). Het totaal benodigde maatregelenbudget voor de periode 2015 t/m 2019 is opgenomen in onderstaande tabel:

Type maatregel / investering	2015	2016	2017	2018	2019
Verbetering van het watersysteem	€ 565.000	€ 250.000	€ 190.000	€ 990.000	€ 330.000
(Reguliere) vervanging van vrijvervalriolering, gemalen en drukriolering	€ 1.325.003	€ 2.637.787	€ 2.193.809	€ 2.000.000	€ 1.435.000
TOTAAL	€ 1.890.003	€ 2.887.787	€ 2.383.809	€ 2.990.000	€ 1.765.000

Naast de vervangings- en verbeteringsmaatregelen worden er ook werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot (nieuwe) huisaansluitingen. Hiermee is een bedrag gemoeid van **€ 120.000,- per jaar**.

Facilitair

Voor een goede bedrijfsvoering dienen de beheerbestanden actueel en compleet te zijn. Het gaat hierbij niet alleen om rioleringsgegevens, maar ook gegevens met betrekking tot meetgegevens, meldingen en rekenmodellen. Om de informatie over het areaal op orde te houden dienen revisiegegevens consequent te worden verwerkt. Voor het actueel houden van alle gegevens is een bedrag opgenomen van **€ 20.000,- per jaar**.

Ten behoeve van werking en aansturing van de verschillende rioolobjecten (gemalen, drukrioleringspompen en randvoorzieningen) worden elektriciteits- en telefoniekosten gemaakt. In de planperiode is voor het geheel aan deze facilitaire kosten een bedrag in de exploitatie opgenomen van **€ 77.000,- per jaar**.

Voor de inning van de rioolheffing maakt de gemeente (perceptie)kosten à **€ 50.000,- per jaar**.

Overige kosten

Aan de Stichting RIONED is de gemeente Veldhoven een contributie van **€ 16.000,- per jaar** verschuldigd.

7

Wat kost het?

7.1 INLEIDING

Goed rioolbeheer kost veel geld. In de aankomende planperiode geeft de gemeente Veldhoven gemiddeld € 2,2 miljoen uit aan de exploitatie van de riolering en kapitaallasten die daaruit voortvloeien. Geld dat via de rioolheffing door de burgers en bedrijven van de gemeente bijeen wordt gebracht. Om de doelen die in dit VGRP zijn vastgesteld te bereiken zijn de volgende maatregelen voorzien:

- verbeteringsinvesteringen voor binnen de planperiode noodzakelijke maatregelen (verbeteren);
- jaarlijkse investeringen voor vervangingen en renovaties (in stand houden);
- jaarlijks terugkerende maatregelen voor beheer en onderhoud (onderhouden).

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de benodigde middelen om invulling te kunnen geven aan goed en doelmatig rioolbeheer. De kostendekkingsberekeningen in dit hoofdstuk zijn uitgevoerd door de gemeente Veldhoven.

7.2 PERSONEEL

De huidige formatie voor het uitvoeren van watertaken bedraagt 1,5 fte. Voor de uitvoering van taken geldt dat ambtelijk de regie wordt gevoerd en dat een deel van de werkzaamheden wordt uitbesteed. Hierbij valt te denken aan zaken zoals onderzoek, projectvoorbereiding, directievoering en toezicht. De formatie is verdeeld over 1,0 fte binnendienst en 0,5 fte buitendienst.

7.3 TOEREKENING VAN KOSTEN

De bedragen genoemd in deze paragraaf zijn op prijspeil 2014, en dus exclusief invloeden van toekomstige inflatie.

Met de rioolheffing kan de gemeente de kosten verrekenen die zij maakt bij de invulling van haar zorgplichten. Kosten mogen echter alleen met de rioolheffing worden verrekend als de te bekostigen activiteiten de rioleringszorg dienen. In geval van activiteiten die meerdere doelen dienen moet de gemeente deze toedelen aan de verschillende doelen. De toerekening en de onderbouwing daarvan wordt duidelijk vastgelegd in dit VGRP.

De rioolheffing wordt in de gemeente Veldhoven gebruikt voor de bekostiging van:

- zorgplicht stedelijk afvalwater
- zorgplicht hemelwater
- zorgplicht grondwater

Het gaat hierbij in eerste instantie om de investeringsuitgaven en exploitatiekosten die verband houden met het in stand houden van een goed functionerend systeem. Concreet zijn dit kosten gerelateerd aan rioolaanleg, rioolvervanging, rioolverbetering, beheer en onderhoud, planvorming en onderzoek, communicatie, juridische en facilitaire zaken. De omzetbelasting die als gevolg van de *Wet op het BTW-compensatiefonds* recht geeft op een bijdrage uit dat fonds valt ook onder deze kosten.

De nieuwe gemeentelijke watertaken en de toenemende verwevenheid van onder- en bovengrondse infrastructuur voor de zuivering en verwerking van overtollig hemelwater leiden tot meer activiteiten die elkaar raken en hiermee elkaar mogelijk kunnen versterken. Over de toerekening van kosten zal in de loop van de jaren meer jurisprudentie gaan ontstaan.

Combinatie rioolvervanging en wegonderhoud

De gemeente betaalt bij reconstructie vanuit de rioolheffing de kosten van de bovenliggende verharding mits de wegvervanging geen onderdeel uitmaakt van cyclisch (groot) onderhoud. Bij rioolvervanging wordt ook het wegcunet en het tijdelijk dichtblokken van de bestrating vanuit de rioolheffing betaald. Indien de huisaansluitleidingen worden vervangen worden de herstelkosten van het trottoir ook uit de rioolheffing bekostigd. De bijdrage vanuit de rioolheffing is gelet op een geaccepteerde bandbreedte maximaal.

Veegkosten

De jaarlijkse veegkosten in de gemeente Veldhoven bedragen circa € 325.000,-. Het vegen van de straten is te bestempelen als (preventieve) onderhoudswerkzaamheden: door schone straten ontstaat er minder inspoeling van zand en vuil in het riool en/of oppervlaktewater en dat leidt tot verminderde reinigings- en/of baggerkosten. Om deze reden mag een deel van deze kosten worden doorbelast aan de rioolheffing.

Op basis van het *Model kostenonderbouwing rioolheffing* van de VNG (*versie 1.0, 2010*) en de ervaring bij andere gemeenten, wordt in de gemeente Veldhoven een aandeel van 34% van de totale veegkosten doorbelast aan de rioolheffing aandeel: een bedrag van **€ 110.000,- per jaar**.

Onderhoud watergangen

Overstorten vanuit de riolering dragen bij aan de slibaanwas in duikers en watergangen. Tegelijkertijd functioneert een deel van de watergangen als hemelwaterafvoer. Om deze redenen mag een deel van de onderhoudskosten van duikers (reiniging) en watergangen (baggeren, maaien) worden doorbelast aan de rioolexploitatie. In het geval van de gemeente Veldhoven betekent dit een toerekening van **€ 35.000,- per jaar** (duikers) en **€ 60.000,- per jaar** (watergangen).

7.4 UITGAVEN

Voor het totale kostenoverzicht wordt onderscheid gemaakt in exploitatiekosten en investeringsuitgaven. Bij de **exploitatiekosten** gaat het om jaarlijkse uitgaven voor beheer- en onderhoudsactiviteiten voor een goed en doelmatig rioolbeheer. De kosten van deze uitgaven worden toegeschreven aan het jaar waarin deze worden uitgegeven. De kosten voor beheer en onderhoud worden jaarlijks hoger door algemene prijsstijgingen, stijgingen van de lonen en vergroting van het areaal. Door efficiënter te werken kan een noodzakelijke prijsstijging worden beperkt.

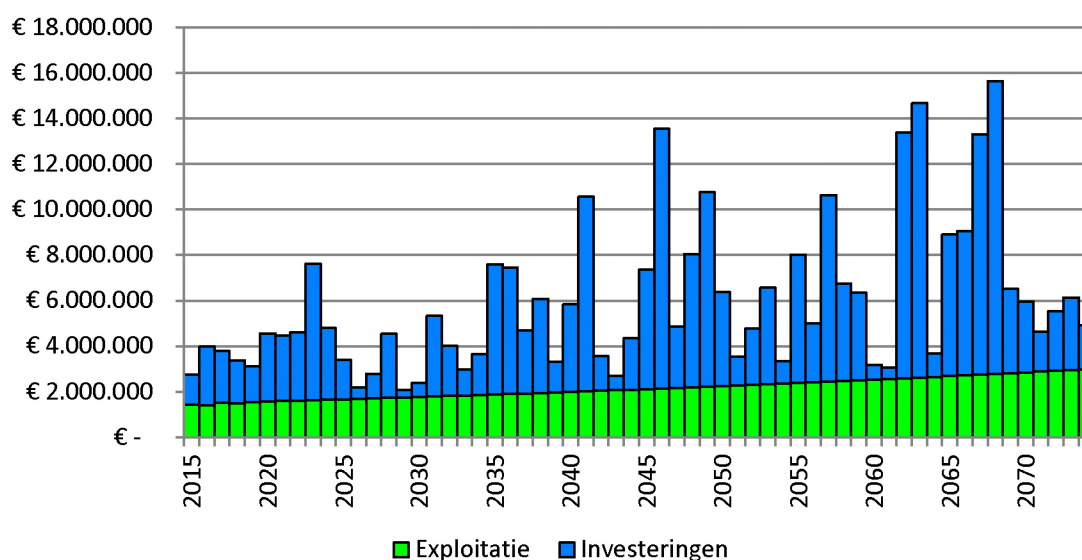
Investeringsuitgaven bestaan uit vervangings- en verbeteringsinvesteringen en zijn uitgaven voor zaken die meerdere jaren meegaan. De kosten/jaarlijkse lasten die daaruit volgen kunnen bestaan uit rente en afschrijvingen: de kapitaallasten.

Uitgangspunten

Ten behoeve van de financiële doorrekening zijn de volgende aannamen/uitgangspunten gehanteerd:

- de beschouwde periode loopt van 2015-2074 (60 jaar);
- de afschrijvingsmethode van geactiveerde investeringen is lineair;
- de afschrijvingstermijn van de investeringen bedragen: meten 10 jaar, waterblockbak 25 jaar, gemalen 30 jaar en vrijvalriolen 60 jaar;
- de rente op geactiveerde investeringen bedraagt 2,6% (nominaal);
- de indexering voor de exploitatielasten die is meegenomen voor 2015-2018 bedraagt 0%. Vanaf 2019 is de indexering gezet op 1,2%;
- de indexering voor de investeringslasten die is meegenomen voor 2015-2019 bedraagt 0%. Vanaf 2020 is de indexering gezet op 1,4%;
- de kosten van rioolbeleid worden niet meegenomen in de kostendeckendheidsberekening;
- bij de bepaling van de omvang van de lasten ten behoeve van de berekening van de toegestane hoogte van de riooltarieven wordt de btw meegenomen;

Uitgavenpatroon

Figuur 4: verwacht uitgavenpatroon Veldhoven voor de periode 2015 t/m 2074. Weergegeven bedragen zijn nominaal en dus inclusief invloeden van toekomstige inflatie.

7.5 KOSTENDEKKENDHEID

In het basisscenario voor de aankomende planperiode (met doorkijk t/m 2074) worden alle investeringen voor 100% geactiveerd volgens de vastgestelde uitgangspunten (zie paragraaf 7.4).

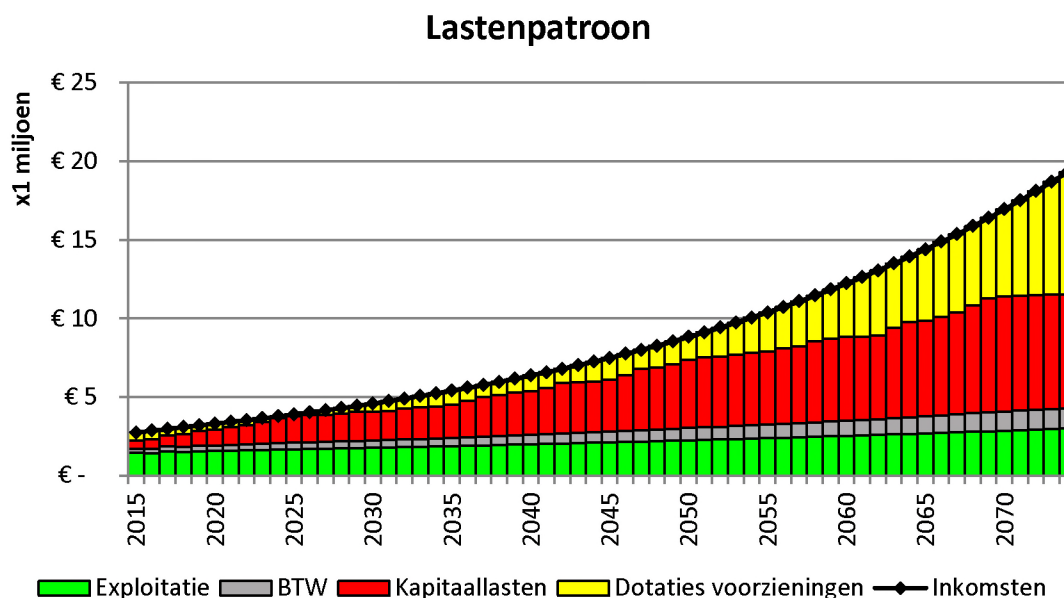
Voor een overzicht van de basisgegevens voor de planperiode zie Bijlage 10.

Uitgangspunten berekeningen

- de rioolheffing mag maximaal kostendekkend zijn: in de beschouwde periode (60 jaar) mag het totaal aan geraamde opbrengsten het totaal aan geraamde lasten niet overstijgen (BBV / Gemeentewet artikel 228a & 229b);
- alle uitgaven en inkomsten worden in de begroting opgenomen inclusief indexatie;
- het totaal aan saldi in voorzieningen en reserves mag in geen enkel jaar negatief zijn;

Ontwikkeling lasten & baten

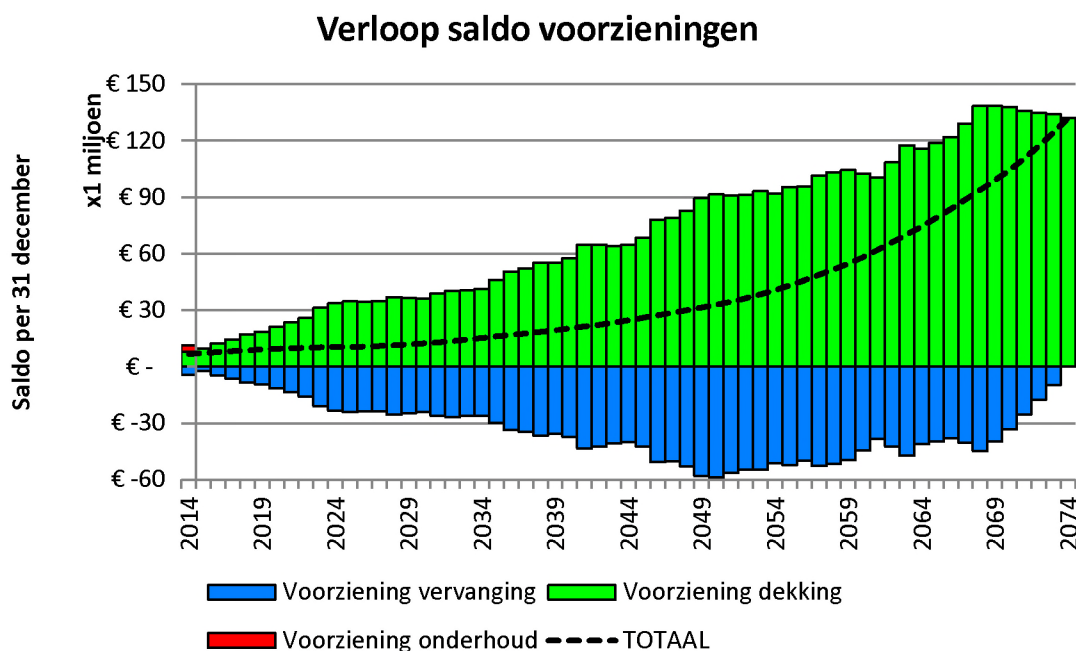
Het uitgavenpatroon zoals weergegeven in Figuur 4 leidt tot het lastenpatroon zoals weergegeven in figuur 5. Hierin zijn ook de inkomsten weergegeven om deze te kunnen dekken volgens de gestelde randvoorwaarden. Het verschil tussen de lasten en de baten wordt gevormd door de stortingen/onttrekkingen naar de voorzieningen in verband met 100% kostendekkendheid.

Figuur 5: verwacht lastenpatroon Veldhoven voor de periode 2015 t/m 2074. Weergegeven bedragen zijn nominaal.

Ontwikkeling voorzieningen riolering

De verwachte lasten en baten (Figuur 5) leiden tot stortingen naar, en onttrekkingen uit de voorziening vervanging riolering en de voorziening dekking. Het gezamenlijke saldoverloop van de voorzieningen riolering over de volledige beschouwde periode is weergegeven in Figuur 6, waarbij het maximumsaldo à € 132.177.563,- wordt bereikt in 2074. Dit is de stand van de voorziening dekking en komt overeen met de (rest)boekwaarde van de activa. De stand van de voorziening vervanging is dan € 0,-.

Figuur 6: verwacht verloop van het saldo in de reserves en voorzieningen riolering van de gemeente Veldhoven voor de periode 2014 t/m 2074. Weergegeven bedragen zijn nominaal. De voorziening onderhoud wordt per 2015 opgeheven; het resterende saldo wordt overgebracht in de voorziening vervanging.

7.6 INKOMSTEN & RESERVES

In de gemeente Veldhoven wordt door gebruikers van de riolering (particulieren, bedrijven en instellingen) aan de gemeente een rioolheffing betaald voor het uitvoeren van de taken behorende bij de afval-, hemel- en grondwaterzorgplicht.

Uitgangspunten

Ten behoeve van de financiële doorrekening zijn de volgende aannamen/uitgangspunten gehanteerd:

- De totale heffingsinkomsten voor 2015 bedragen € 2.744.503,-;
- In de berekeningen is rekening gehouden met een toename van het aantal heffingseenheden. In totaal bedraagt de toename circa 3,0% verspreid over de periode 2014 – 2018).
- Voor de investeringen wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de vervangingsreserves / dekkingsreserves zoals beschreven in de nota reserves en voorzieningen van de gemeente Veldhoven. Voor riolering worden deze in de balans opgenomen als voorzieningen.
- de voorziening voor de vervanging heeft tevens een egalisatiefunctie voor het gelijkmatig laten stijgen van de inkomsten (rioolheffing) over de gehele planperiode.
- per 1 januari 2015 bedraagt het saldo van de voorziening vervanging € -4.463.287, voorziening dekking € 7.891.637, voorziening onderhoud € 3.376.446 en de reserve kostendekkende tarieven € 604.055.

Rioolheffing voor 2015

De rioolbelasting (rioolheffing) in de gemeente Veldhoven is afhankelijk van het waterverbruik in het verbruiksjaar voorafgaand aan het belastingjaar. In onderstaande tabel is de rioolheffing weergegeven voor de periode 2015.

Waterverbruik	2015
< 350 m ³	€ 131,99
351 - 500 m ³	€ 230,98
501 – 1.000 m ³	€ 362,97
1.001 – 2.500 m ³	€ 725,95
2.501 – 5.000 m ³	€ 956,93
5.001 – 25.000 m ³	€ 1.187,92
> 25.000 m ³	€ 1.418,90

Tabel 7 - overzicht rioolheffing voor 2015 (Bedragen zijn nominaal weergegeven, maar inflatiepercentage voor periode 2015 t/m 2018 is 0%. Zie ook overige uitgangspunten paragraaf 7.4.)

8

Hoe borgen we de voortgang?

De voortgang van de in dit VGRP vastgelegde doelstellingen, afspraken en geplande maatregelen wordt door middel van kwartaalrapportages (KWARAP's) geëvalueerd en gepresenteerd aan het College.

Bestuurlijk overleg gemeente en waterschap

De gemeente Veldhoven heeft 1 keer per jaar een bestuurlijk overleg met Waterschap de Dommel. In dit overleg wordt besproken hoe het afgelopen jaar is verlopen en wat er voor het komend jaar aan zit te komen vanuit beide partijen. Als er tussentijds zaken zijn die besproken dienen te worden wordt het waterschap (ambtelijk) betrokken bij het proces en wordt er afgestemd.

Monitoring milieu- en klimaatbeleid

De voortgang van de uitvoering van het milieu-uitvoeringsprogramma – en daarmee ook het klimaatbeleid - wordt meerdere keren intern per jaar getoetst. In het milieujaarverslag wordt het verbruik van de diverse doelgroepen in Veldhoven aangegeven gebaseerd op de landelijke klimaatmonitor (bijvoorbeeld de CO₂-voetafdruk van Veldhoven, het energiegebruik van huishoudens en de CO₂-uitstoot van afval). Apart wordt het verbruik van de gemeentelijke gebouwen gemeld en het CO₂-effect van verschillende maatregelen binnen Veldhoven (afkomstig uit de zogenaamde DWA monitor, voor de periode dat Veldhoven hier een abonnement op heeft).

Bijlage 1

Begrippen en definities

Aanbod op RWZI

De totale hoeveelheid afvalwater die wordt aangeboden aan de RWZI.

Afvalwaterakkoord

Een akkoord tussen waterschap en gemeente. Het bevat afspraken over overnamepunten en afnamehoeveelheden. Daarnaast staat in het afvalwaterakkoord hoe partners omgaan met uitwisseling van (meet)gegevens, elkaar informeren in de situatie van groot onderhoud of calamiteiten, enzovoort.

Afvloeiend hemelwater

Neerslag die tot afstroming komt.

Afkoppelen/niet-aankoppelen

Het op de gemengde of vuilwaterriolering aangesloten afvoerend verhard oppervlak loskoppelen en aansluiten op een hemelwatervoorziening. Bij nieuwbouw: het niet aansluiten van afvoerend verhard oppervlak op een vuilwatersysteem.

Afnamehoeveelheid

De toegestane hoeveelheid regenwater dat op het overnamepunt wordt aangeboden.

Afvalwater

Al het water waarvan de houder zich - met het oog op de verwijdering daarvan - ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Afvalwatersysteem

Het geheel van rioleringstechnische en zuiveringstechnische werken (waaronder riolering, gemalen, persleidingen, AWZI)

Algemene regels

De lozingen worden tegenwoordig hoofdzakelijk geregeld via algemene regels (AmvB's). Uitgangspunt: de lozer mag niets doen waarvan hij kan verwachten dat het problemen oplevert voor het riool, de zuivering of het (water)milieu.

Basisrioleringsplan (BRP)/verbreed BRP.

Plan waarin de hydraulische afvoercapaciteit, de vuilemissie en het aanbod op de AWZI wordt getoetst voor de bestaande en toekomstige plansituatie (planhorizon ca. 10-15 jaar). Het plan bevat in de regel verbeteringsmaatregelen om in de toekomstige situatie te voldoen aan de wensen/eisen van gemeente en waterbeheerder.

In een uitgebreid BRP zijn de zorgplichten grondwater en hemelwater meer expliciet uitgewerkt.

Bedrijfsafvalwater

Afvalwater dat vrijkomt bij door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is.

Boorkernonderzoek

Inspectiemethode waarbij door middel van een boring een kern uit de bovenkant van de rioolbuis wordt genomen en beproefd op sterkte.

Buitenriolering

Het geheel van rioleringsobjecten voor inzameling en transport van afvalwater

Dat zich buiten gebouwen bevindt. Het gaat hierbij om riolen, putten, kolken, perceel- en kolkaansluitleidingen, rioolgemalen, riooloverstorten, zinkers, randvoorzieningen etc.

Classificatie

Indeling van de toestandsaspecten riolering in schadeklassen.

Drukriolering

Een mechanisch rioleringssysteem waarbij het afvalwater via kleine pompjes en persleidingen wordt verpompt naar een ontvangstput. Drukriolering wordt vaak toegepast in het buitengebied.

DWA-systeem

Zie vuilwatersysteem.

Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)/verbreed GRP

Een strategische beleidsnota waarin op hoofdlijnen de visie van het gemeentebestuur voor de komende planperiode is neergelegd met betrekking tot aanleg en beheer van het rioleringssysteem. Het vGRP is een verplicht planinstrument volgens de Wet Milieubeheer (in de toekomst Omgevingswet).

In een verbreed vGRP is het beleid mbt de zorgplichten grondwater en hemelwater concreet uitgewerkt.

Gemengd rioolstelsel (GEM)

Rioolstelsel waarbij afvalwater en regenwater door één buizenstelsel worden ingezameld en afgevoerd.

Gescheiden rioolstelsel (GS)

Rioolstelsel waarbij afvalwater en regenwater door afzonderlijke buizenstelsels worden ingezameld en afgevoerd. Het afvalwater wordt afgevoerd naar een AWZI, (een groot deel van) het regenwater wordt rechtstreeks afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Groene berging

Verdiepte groenvoorziening voor de tijdelijke opvang van overtollig regenwater.

Grondwater

Spreekt voor zich, geen wettelijke definitie.

Hemelwatersysteem

Het geheel aan voorzieningen voor de gescheiden inzameling en transport van hemelwater.

Hoofdrioolgemaal

Eindgemaal, meestal in beheer en eigendom van een waterbeheerder, via welke het afvalwater wordt getransporteerd naar een AWZI.

Huishoudelijk afvalwater:

Afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden.

Hydraulische afvoercapaciteit

De capaciteit van een rioolstreng of rioleringssysteem om overtollig water af te voeren .

IBA

Systeem voor Individuele Behandeling van Afvalwater. Vergelijkbaar met een verbeterde septic-tank.

Industrieel afvalwater

Afvalwater afkomstig van industrieën of bedrijven.

Ingrijpmaatstaf

Grenstoestand van een rioleringsobject waarbij ingrijpen noodzakelijk is en maatregelen moeten worden opgesteld.

Inspecteren

Het waarnemen, herkennen en beschrijven van de toestand van rioleringsobjecten.

Microverontreiniging

Verontreiniging die in een concentratie van een miljoenste gram of minder per liter of kilogram voorkomt en biologische effecten kan veroorzaken. Bijvoorbeeld: zware metalen PCB.'s, PAK.'s (organische microverontreinigingen), bestrijdingsmiddelen maar ook medicijnresten en hormoonstoffen.

Openbare riolering

Het gedeelte van de buitenriolering in eigendom en beheer bij de overheid (in de meeste gevallen is dit de gemeente).

Operationeel aanlegprogramma

Beschrijving van op korte termijn aan te leggen riolering naar aard, omvang en tijdstip.

Operationeel maatregelenprogramma

Beschrijving van op korte termijn uit te voeren (beheer)maatregelen met betrekking tot onderhoud, reparatie, renovatie, vervanging en verbetering naar aard, omvang en tijdstip.

Operationeel onderzoeksprogramma

Beschrijving van de op korte termijn uit te voeren benodigde onderzoeken.

Overlastfrequentie

Het theoretisch gemiddeld aantal malen per jaar dat ernstige hinder of wateroverlast optreedt als gevolg van o.a. een gebrekkige hydraulische afvoercapaciteit.

Overnamepunt

Punt waar de overdracht plaatsvindt van het afvalwater uit de riolering aan het transportsysteem van het waterschap.

Persleiding

Een leiding waardoor rioolwater met gebruikmaking van één of meerdere pompen onder overdruk wordt afgevoerd.

Randvoorziening

Vloestofdichte voorziening als onderdeel van het rioolstelsel met als het doel het afvangen van vuil en/of bergen van overtollig afvalwater. Dergelijke voorzieningen worden toegepast ter verbetering van de waterkwaliteit.

Regenwaterriool

Riool alleen bestemd voor de inzameling en het transport van afstromend regenwater.

Regenwatersysteem

Zie "RWA-systeem".

Regenwateruitlaat

Voorziening bedoeld voor de directe lozing van regenwater op oppervlaktewater of groene berging.

Regenweerafvoer (rwa)

Afvoer van huishoudelijk afvalwater vermengd met ingezameld hemelwater.

Relinen

Het inbrengen van een verstevigende constructie ter versterking van de buis. Meestal in de vorm van een in te brengen flexibele kous die door hete lucht, of water en/of licht uithardt en de buis duurzaam herstelt.

Retentie bassin

Een ruimte al of niet overdekt, voor het tijdelijk opslaan van overtollig regenwater.

Riolering

Het geheel van riolen, rioolputten en bijbehorende voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater.

Rioleringsbeheer

Zorg voor het goed functioneren van het rioleringsysteem.

Rioolheffing

De belasting die burgers en bedrijfsleven moeten betalen om gebruik te mogen maken van de riolering. De heffing kan uit een aansluitheffing en een afvoerheffing bestaan. De aansluitheffing wordt geheven wegens het hebben van een aansluiting op het gemeentelijk riool. De rioolafvoerheffing wordt geheven wegens het afvoeren van rioolwater afkomstig van de gebruiker van een onroerend goed.

Rioleringsbeheerplan (RBP)/verbreed RBP

In een rioleringsbeheerplan staat op welke wijze het rioleringsysteem wordt beheerd. Het bevat o.a. onderhoudsstrategieën en een vervangingsplanning riolering.

In een verbreed RBP is het onderhoud en beheer ook uitgewerkt voor hemelwater- en grondwatervoorzieningen.

Rioolbeheerder

Openbaar lichaam belast met de zorg voor (het goed functioneren van) de riolering (meestal een gemeente).

Rioolgemaal

Bouwwerk met een inrichting voor het verpompen van afvalwater.

Riooloverstortput

Voorziening die bij hevige of langdurige neerslag in werking treedt en het overtollige regenwater loost op een voorziening of direct op oppervlaktewater.

Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI)

Een installatie waar het afvalwater wordt ontdaan (van een groot deel) van de verontreinigingen.

Rioleringsstelsel

Samenstel van riolen en rioolputten voor de inzameling en het transport van afvalwater.

RWA-systeem

Rioolstelsel alleen bestemd voor de inzameling en het transport van regenwater.

Stedelijk afvalwater

Huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater.

Verbeterd gemengd rioolstelsel (VGM)

Gemengd rioolstelsel met ter plaatse van één of meerdere lozingspunten een randvoorziening met als doel vuilemissiereductie.

Verbeterd gescheiden rioolstelsel (VGS)

Gescheiden rioolstelsel waarbij een deel van het (meest vervuilde) regenwater wordt verpompt naar de AWZI of alternatieve locatie voor de behandeling van verontreinigd regenwater.

Verhard oppervlak

Het op de riolering aangesloten oppervlak dat tijdens neerslag regenwater afvoert naar het rioleringsstelsel.

Visuele inspectie

Het op (in)directe wijze inspecteren van de toestand van een rioleringsobject. Hierbij wordt vaak gebruik gemaakt van optische hulpmiddelen zoals spiegels, fotocamera, tv-camera of maninspectie.

Vrijvervalriolering

Rioleringsstelsel waarbij het transport van afvalwater plaatsvindt door middel van de zwaartekracht.

Vuilemissie

Het totaal aan vervuilende stoffen afkomstig uit het rioleringsstelsel dat (in)direct via riooloverstortputten wordt geloosd op oppervlaktewater.

Vuilwaterriool

Riool alleen bestemd voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater.

Vuilwatersysteem

Het geheel aan voorzieningen voor de gescheiden inzameling en transport van stedelijk afvalwater.

Waarschuwingsmaatstaf

Grenstoestand van een rioleringsobject waarbij de actuele toestand discutabel is en nader onderzoek benodigd.

Water-op-sstraat

Het verschijnsel tijdens hevige of langdurige neerslag dat water uit de riolering op straat komt te staan of dat regenwater niet in de riolering kan stromen als gevolg van een onvoldoende of belemmerde afvoercapaciteit.

Wateroverlast

Het verschijnsel dat "water op straat" overgaat in wateroverlast in de vorm van ernstige hinder (langdurige onbereikbaarheid) of leidt tot waterschade (bijvoorbeeld water in de woning).

Zorgplicht stedelijk afvalwater

De gemeente draagt zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen.

Zorgplicht hemelwater

De gemeente draagt zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden gevergd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen.

Zorgplicht grondwater

De gemeente draagt zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

Bijlage 2

Samenwerking (afval)waterketen: Waterportaal Zuid-Oost Brabant

Om invulling te geven aan deze opgave werkt de gemeente Veldhoven samen met 10 omliggende gemeenten, het waterschap en waterbedrijf in het Waterportaal Zuid-Oost (Bergeijk, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre, waterschap De Dommel en Brabant Water). Genoemde partijen hebben in 2012 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. In 2014 zijn de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden hierbij aangesloten.

Onderstaand zijn de inhoudelijke afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst opgenomen. De overeenkomst bevat verder nog de gemaakte afspraken over de wijze van bestuur, de overlegstructuur, de vorming van een kern- en afvalwater team, de financiën en de afhandeling van geschillen.

OVERWEGINGEN (uit: *Samenwerkingsovereenkomst waterportaal ZOB, versie 17-09-2012*)

- A) In verschillende bestuurlijke overleggen van Waterportaal ZOB is gesproken over de manier waarop door samenwerking een doelmatigheidswinst in de afvalwaterketen van de regio Eindhoven kan worden bereikt; welke onderwerpen gezamenlijk worden opgepakt en welk samenwerkingsverband wordt opgezet om de beoogde doelmatigheidswinst te behalen.
- B) Gemeenten en waterschappen staan voor serieuze bezuinigingsopgaven in de rioleringssector. Door slim samen te werken met andere gemeenten en het waterschap kan er structureel en substantieel bezuinigd worden op de kosten voor het rioleringsbeheer. Deze samenwerking tussen gemeenten onderling en waterschappen gaat uit van het bundelen van kennis en capaciteit en het verder professionaliseren van de beheertaken. Er is geen sprake van overheveling van taken of verantwoordelijkheden.
- C) Gemeenten hebben op grond van de Wet Milieubeheer en de Waterwet drie zorgplichten:
- a. zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater (art. 10.33 Wet Milieubeheer).
 - b. zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater (art. 3.5 Waterwet)
 - c. zorgplicht voor grondwatermaatregelen (onder voorwaarden) (art. 3.6 Waterwet).
- D) Het waterschap heeft de volgende zorgplichten:
- a. zorgplicht voor de zuivering van stedelijk afvalwater (art. 3.4 Waterwet).
 - b. zorg voor het watersysteembeheer van het oppervlaktewater, alsmede de zorg voor het transporteren en het zuiveren van afvalwater en de verwerking van zuiveringsslib (art. 3.2 Waterwet).
- E) Partijen onderkennen dat zij zich conform het Bestuursakkoord Water (24-5-2011) gezamenlijk zullen moeten inzetten voor "een mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van het watersysteem en de waterketen om zo de kwaliteit van het beheer te vergroten tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten".
- F) Doelmatigheid (en daarmee ook doelmatigheidswinst) wordt niet uitsluitend beschreven aan de hand van het kostenaspect. Bij de beoordeling van doelmatigheid spelen nadrukkelijk ook de aspecten kwetsbaarheid, kwaliteit en kennis bij samenwerking een belangrijke rol. Deze aspecten zijn (zeker op wat langere termijn) van grote invloed op de kosten. Samenwerking levert ook tijdswinst op doordat met dezelfde formatie meer deeltaken (door het benutten van schaalearbeiden) kunnen worden uitgevoerd;

- G)** Samenwerken leidt tot het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De kwaliteit van de oplossingen neemt toe door een meer integrale benadering van problemen en een betere onderbouwing van afwegingen. **H.** Er is een meerjarenprogramma opgesteld, dat op veel fronten bijdraagt aan een verhoogd kennisniveau. Kennisontwikkeling en kennisoverdracht vindt plaats via o.a. gezamenlijke visievorming, onderzoek, interpretatie van praktijkmetingen en onderlinge kennisdeling.
- I)** Samenwerking brengt de realisatie van duurzame en innovatieve oplossingen eerder in beeld vanwege de mogelijke koppeling van afval- en energiestromen en vanwege de koppeling van (afval)waterketen en watersystemen. De samenwerking leidt ook tot het reduceren van de kwetsbaarheid van de eigen organisatie.
- J)** In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat door een gezamenlijke uitvoering van het meerjarenprogramma kosten zijn te besparen door slimmere maatregelen, werk-met-werk maken, relinen in plaats van vervangen, bovengrondse in plaats van ondergrondse maatregelen, inkoopvoordeel, exploitatievoordeel door gezamenlijk beheer, lager risico op fouten en desinvesteringen, besparing op energie- en onderhoudskosten en tijdige bijsturing door inzicht en overzicht.
- K)** Deze overeenkomst geeft invulling aan de opzet van een netwerkorganisatie en vormt samen met het meerjarenprogramma 2013-2020 de basis voor de aanpak van de doelmatigheidsopgave in deze regio.
- L)** Drinkwaterbedrijf BrabantWater maakt geen onderdeel uit van deze netwerkorganisatie maar zal vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en expertise ondersteunend zijn op met name grondwater gerelateerde onderwerpen.
- M)** In de samenwerking zullen Partners de eigen regie en de verantwoordelijkheden behouden, waarbij beleid wordt vastgesteld door de afzonderlijke besturen.
- N)** Voor de operationele uitvoering van de projecten zal – voor zover nodig – gebruik worden gemaakt van separate uitvoeringsovereenkomsten per project, waarin Partners de randvoorwaarden van hun samenwerking alsmede de verdeling van de kosten van het uitvoeringsproject nader vastleggen.

Bijlage 3

Wetgeving en beleid

A) LOKAAL (GEMEENTE)

1. Milieubeleidsplan & Klimaatbeleid 2.0

B) REGIONAAL (SAMENWERKINGSVERBANDEN, WATERSCHAP EN PROVINCIE)

1. Samenwerkingsovereenkomst Waterportal Zuid-Oost Brabant
2. Waterbeheerplan Waterschap de Dommel
3. Provinciaal Waterplan 2009-2015

C) NATIONAAL

1. Waterwet (Ww)
2. Wet Milieubeheer (Wm)
3. Zorgplichten Afval-, Hemel-, en Grondwater
4. Lozingen besluit Afvalwater (Wm)
5. Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)
6. Wet Informatie Uitwisseling Ondergrondse Netten (Wion)
7. Basisregistratie Ondergrond (Bro: verwacht in 2015)
8. Wet op lijkbezorging en besluit op lijkbezorging (1991)
9. Nationaal Waterplan 2009-2015
10. Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)
11. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

D) EUROPEES

1. Europese Kaderrichtlijn Water

E) NADERE INFORMATIE

A.1 (LOKAAL) MILIEUBELEIDSPAN & KLIMAATBELEID 2.0

Het milieubeleidsplan bevat de milieu- en duurzaamheidsambities voor 2030, de beleidskaders voor de eerste vier jaar (2010-2014) en zet koers richting een duurzame ontwikkeling van Veldhoven. Deze ontwikkeling vraagt op diverse fronten een andere wijze van werken - een transitie - van de gemeente. In dit plan is deze transitieopgave beschreven, op de volgende onderdelen:

- Duurzame ontwikkeling, met de speerpunten klimaat & energie en biodiversiteit;
- Bewustwording;
- Betrokkenheid en participatie;
- Basisbouwstenen op orde.

Er is uitgegaan van een hoog ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid, klimaat & energie en het op orde houden van basistaken. Bij de uitvoering van het plan is betrokkenheid en participatie van inwoners en organisaties in Veldhoven een belangrijk aandachtspunt. Biodiversiteit (als onderdeel van duurzame ontwikkeling) en bewustwording worden uitgevoerd op een basis ambitieniveau, dat hoger ligt dan het huidige uitvoeringsniveau.

Klimaatbeleid 2.0

Veldhoven streeft naar een CO₂ neutrale gemeente. Gekeken naar landelijke en Europese doelstellingen zal dit haalbaar zijn na 2050.

De gestelde doelen voor Veldhoven zijn:

- Tussenstreven: Reductie van 20% CO₂-uitstoot in 2020 ten opzichte van 2008.
- 2013-2015: Realiseren van de beperking van de CO₂- uitstoot binnen de gemeente Veldhoven met 2% per jaar ten opzichte van 2008.
- Actieve inzet om duurzame energie op te wekken binnen Veldhoven, dan wel initiatieven hiertoe te ondersteunen.
- Realiseren van een besparing op het gemeentelijke energieverbruik van 2% per jaar ten opzichte van 2012.

Uit de landelijk klimaatagenda kiest Veldhoven voor de komende jaren de volgende speerpunten als prioriteit:

- bestaande woningen en gebouwen energiezuiniger maken
- lokale duurzame economie

Daarnaast besteedt Veldhoven binnen het bestaande beleid aandacht aan de speerpunten:

- naar energieneutrale nieuwbouw
- groen gas en elektrisch vervoer
- energiebesparing bedrijven via handhaving
- lokale duurzame energieproductie
- transitie naar de klimaatneutrale stad en regio

Gemeente Veldhoven speelt hierbij haar rol door het goede voorbeeld te geven en stimuleert daarnaast andere partijen tot duurzame bijdragen.

Het klimaatbeleid 2.0 wordt uitgevoerd binnen de (financiële en capacitaire) kaders van het Milieubeleidsplan.

B.1 (REGIONAAL) SAMENWERKINGSOVEREENKOMST WATERPORTAAL ZUID-OOST BRABANT

Zie Bijlage 2.

B.2 (REGIONAAL) WATERBEHEERPLAN WATERSCHAP DE DOMMEL

Het waterbeheerplan 'Krachtig Water' beschrijft de doelen en inspanningen van Waterschap De Dommel voor de periode 2010-2015. Hierin is een indeling gemaakt in de volgende thema's:

- Droge voeten;
- Voldoende water;
- Natuurlijk water;
- Schoon water;
- Schone waterbodem;
- Mooi water.

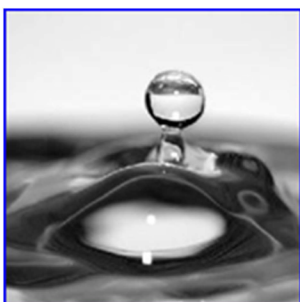
Per thema wordt kort stil gestaan bij de huidige situatie (bij opstellen van het waterbeheerplan), waarna strategieën voor de komende planperiode worden beschreven. Voor het thema 'droge voeten' wordt gestreefd naar het minimaliseren van de kans op regionale wateroverlast. Om invulling te kunnen geven aan het thema 'voldoende water' is in het plan het 'Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregime' (GGOR) vastgelegd. Daarnaast is de focus gelegd op enkele belangrijke verdroogde natuurgebieden (Topgebieden). Verder wordt binnen het plan aandacht gegeven aan de Kaderrichtlijn Water. In het kader van 'schoon water' worden de doelstellingen binnen de waterketen beschreven. Het voortzetten van optimalisatiestudies, het verbeteren van RWZI's, en het vastleggen van afspraken in afvalwaterakkoorden. De belangrijkste kerntaken als beschreven in het waterbeheerplan zijn het voorkomen van wateroverlast, en het herstellen van het watersysteem van Natura-2000 gebieden.

B.3 (REGIONAAL) PROVINCIAAL WATERPLAN 2009-2015

Het provinciaal waterplan is opgedeeld in twee delen. In het eerste deel wordt invulling gegeven aan het strategische deel van het waterplan. In het tweede deel wordt het operationele deel beschreven. Het plan beschrijft onder andere de verschillende doelstellingen van het waterbeleid in Noord-Brabant, de uitvoering van het waterbeleid en de daarmee gepaard gaande maatregelen. Ook de benodigde instrumenten en organisatorische aspecten worden beschreven. Naast beleidsdocument dient het waterplan tevens als toetsingskader voor de taakuitoefening van lagere overheden. Het plan is gericht op de volgende onderwerpen:

- Verbetering van de waterkwaliteit;
- Inrichting van watersystemen;
- Omgaan met waterkwantiteit;
- Gebruik van grondwatervoorraden.

C.1 (NATIONAAL) WATERWET

De *Waterwet* heeft acht bestaande wetten voor het waterbeheer in Nederland vervangen. De *Waterwet* regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater. De wet is gericht zijn op het bereiken van doelstellingen van watersystemen (stroomgebieden), met een verdeling van verantwoordelijkheden en taken tussen de verschillende betrokken

overheden. Tevens is de wet gericht op een adequaat instrumentarium voor de uitvoering van het waterbeleid. Dit betreft dan vooral een vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten.

Door de *Waterwet* zijn waterschappen, gemeenten en provincies beter in staat wateroverlast, waterschaarste en watervervuiling tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Op grond van toegekende functies worden eisen gesteld aan de kwaliteit en inrichting van het water.

Watervergunning

De Watervergunning integreert alle vergunningstelsels van de verschillende waterwetten. Daarmee gaan zes vergunningen uit de eerdere waterbeheerwetten op in één Watervergunning. Het gaat hierbij om een scala van handelingen in watersystemen die voorheen door de afzonderlijke wetten werden gereguleerd, zoals het lozen van verontreinigende stoffen op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het dempen van een sloot.

Veel activiteiten vallen onder algemene regels, waarvoor geen watervergunning nodig is; in deze gevallen kan dan met een melding worden volstaan. Lozingen van hemelwater uit het gemeentelijk rioolstelsel bijvoorbeeld vallen niet meer onder vergunningplicht (voorheen Wvo-vergunning), maar onder algemene regels. Bevoegd gezag kan Rijkswaterstaat, het waterschap of de provincie zijn.

Activiteiten waarvoor een Watervergunning nodig is, zijn:

- Stoffen in een oppervlaktewaterlichaam brengen;
- Afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam lozen of rechtstreeks (dus niet via de gemeentelijke riolering) afvoeren naar een rioolwaterzuiveringsinrichting;
- Stoffen in zee brengen;
- Een waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken (aanleg, wijzigen, verwijderen);
- Een waterstaatswerk is een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk (bijv. een sluis of stuw);
- Water in de bodem brengen of eraan onttrekken;
- Grondwater onttrekken of in samenhang daarmee water in de bodem brengen (infiltreren). Ook onttrekkingen in verband met bodemenergiesystemen vallen in deze categorie;
- Water in een oppervlaktewaterlichaam brengen of eraan onttrekken;
- Grote hoeveelheden water in een oppervlaktewaterlichaam lozen of daaraan grote hoeveelheden onttrekken.

C.2 (NATIONAAL) WET MILIEUBEHEER

De *Wet Milieubeheer* bevat verschillende onderdelen die specifiek van toepassing zijn op watergerelateerde onderwerpen, zoals indirecte lozingen, de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater en het gemeentelijk rioleringsplan.

De *Wm* kent naast watergerelateerde onderwerpen ook onderdelen die van grote relevantie zijn voor waterzaken. Te denken valt aan de afvalstoffenregelgeving, de coördinatie bij vergunningverlening en de samenwerking tussen bevoegde gezagen. Samen met de *Waterwet* biedt de *Wm* de wettelijke grondslag voor een aantal uitvoeringsbesluiten en de gemeentelijke afval-, hemel-, en grondwaterzorgplichten.

C.3 (NATIONAAL) ZORGPLICHTEN AFVAL-, HEMEL- EN GRONDWATER

Zorgplicht stedelijk afvalwater

De zorgplicht stedelijk afvalwater valt onder de Wet Milieubeheer (in toekomst onder Omgevingswet). In artikel 10.33 is de wettelijke verplichting vastgelegd:

1. De gemeente draagt zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet.
2. In plaats van een openbaar vuilwaterriool en een inrichting als bedoeld in het eerste lid kunnen afzonderlijke systemen of andere passende systemen in beheer bij een gemeente, waterschap of een rechtspersoon die door een gemeente of waterschap met het beheer is belast, worden toegepast, indien met die systemen blijkens het gemeentelijk rioleringsplan eenzelfde graad van bescherming van het milieu wordt bereikt.

Zorgplicht hemelwater

De zorgplicht hemelwater valt onder de Waterwet (in toekomst onder Omgevingswet). In artikel 3.5 is de wettelijke verplichting vastgelegd:

1. De gemeente draagt zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden gevegd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen.
2. De gemeente draagt tevens zorg voor een doelmatige verwerking van het ingezamelde hemelwater. Onder het verwerken van hemelwater kunnen in ieder geval de volgende maatregelen worden begrepen: de berging, het transport, de nuttige toepassing, het, al dan niet na zuivering, terugbrengen op of in de bodem of in het oppervlaktewater van ingezameld hemelwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk.

Zorgplicht grondwater

De zorgplicht grondwater valt onder de Waterwet (in toekomst onder Omgevingswet). In artikel 3.6 is de wettelijke verplichting vastgelegd:

1. De gemeente draagt zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, omvatten mede de verwerking van het ingezamelde grondwater, waaronder in ieder geval worden begrepen de berging, het transport, de nuttige toepassing en het, al dan niet na zuivering, op of in de bodem of in het oppervlaktewater brengen van ingezameld grondwater en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk.

C.4 (NATIONAAL) LOZINGENBESLUITEN AFVALWATER

Afvalwaterlozingen worden tegenwoordig hoofdzakelijk geregeld via algemene regels (Amvb's). Uitgangspunt: de lozer mag niets doen waarvan hij kan verwachten dat het problemen oplevert voor het riool, de zuivering of het (water)milieu. Er is een indeling gemaakt naar drie categorieën:

Particulieren:	Besluit lozing afvalwater huishoudens
Bedrijven:	Besluit lozen inrichtingen
Openbaar gebied:	Besluit lozen buiten-inrichtingen

Besluit lozing afvalwater huishoudens

Het besluit bevat regels voor het lozen van afvalwater door particulieren. Huishoudens hebben geen vergunning of ontheffing nodig om hun afvalwater te lozen, maar moeten zich wel houden aan regels die moeten voorkomen dat de kwaliteit van bodem en oppervlaktewater niet mogen worden aangetast. Dat betekent onder meer dat afvalwater alleen in het oppervlaktewater of in de bodem mag worden geloosd als het gezuiverd is.

Besluit lozen inrichtingen

Het besluit maakt onderscheid tussen directe en indirecte (via riolering) lozingen. De indirecte lozingen worden weer onderscheiden in lozingen op een 'schoonwaterriool' en een 'vuilwaterriool'. De eisen aan de lozingen op schoonwaterriolen zijn strenger dan die op een vuilwaterriool, omdat die lozingen direct in het milieu terecht komen. De houder van het hemelwater moet het hemelwater op verantwoorde wijze terugbrengen in het milieu. Lozing op een vuilwaterriool is alleen toegestaan als een directe lozing of een lozing op een schoonwaterriool niet mogelijk is.

Besluit lozen niet-inrichtingen

Het besluit heeft betrekking op een breed scala aan lozingen die buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer plaatsvinden. Het gaat bijvoorbeeld om lozingen uit gemeentelijke rioolstelsels, lozingen van grondwater bij ontwatering van gronden (zoals bronneringswater bij bouwactiviteiten), lozingen van afstromend regenwater van wegen en andere openbare ruimten en lozingen bij gevelreiniging. De lozingen kunnen zowel door bedrijven als overheden plaatsvinden.

Volgens dit besluit is (vrij vertaald) het lozen van afvalwater, afkomstig uit een openbare ontwaterings- of hemelwaterstelsel op of in de bodem toegestaan, mits de ligging van de voorzieningen bekend is, deze goed beheerd worden en hierdoor geen nieuwe problemen ontstaan. Hetzelfde geldt voor het op oppervlaktewater lozen van afvalwater afkomstig van overstortvoorzieningen of nooduitlaten van openbare vuilwaterstelsels.

Het lozen van grondwater bij bodemsanering en proefbronnering op oppervlaktewater of een hemelwaterriool is onder kwalitatieve voorwaarden toegestaan en onder de voorwaarde dat geen wateroverlast plaatsvindt. Het lozen in een vuilwaterriool is niet toegestaan. Indien er redelijkerwijs geen andere mogelijkheid bestaat kan hiervan worden afgeweken met medewerking van het bevoegd gezag.

Het tbv ontwatering lozen van grondwater in oppervlaktewater is onder zowel kwalitatieve als kwantitatieve voorwaarden toegestaan. Lozing op een vuilwaterriool is verboden tenzij het een kortdurende en relatief schone lozing betreft (< 8 weken, < 5 m³/h, < 300 mg/l onopgeloste stoffen).

C.5 (NATIONAAL) WET ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSRECHT

De *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo) regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De omgevingsvergunning heeft betrekking op activiteiten die voorheen vergunningplichtig waren onder de volgende wetten en verordeningen:

- VROM-wetten	
Woningwet	(bouwvergunning)
Gebruiksbesluit	(vergunning en melding)
Wet milieubeheer	(milieuvergunning en meldingsplicht)
Wet ruimtelijke ordening	(afwijking bestemmingsplan, aanlegvergunning)
- Monumentenwet	(monumentenvergunning);
- Mijnbouwwet	(mijnbouwmilieuvergunning);
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren	(indirecte lozingen);
- Flora- en faunawet	(onthefing).
- Natuurbeschermingswet	(handeling in een beschermd natuurgebied met gevolgen voor habitat en soorten);
- Diverse gemeentelijke en provinciale verordeningen	(zoals de reclame-, kap-, inrit- en sloopvergunning en de aanlegvergunning)

C.6 (NATIONAAL) WET INFORMATIE UITWISSELING ONDERGRONDSE NETTEN (2008)

Om de ernst en de hoeveelheid van graafincidenten in Nederland in te perken is in 2008 de *Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (Wion)* oftewel de *Grondroerdersregeling* van kracht geworden. De regeling verplicht zorgvuldiger graven en informatie uitwisseling tussen grondroerders (de gravers) en de kabel- en leidingbeheerders. Informatie uitwisseling voorafgaand aan de graafwerkzaamheden verloopt via een digitaal loket bij het Kadaster.

C.7 (NATIONAAL) BASISREGISTRATIE ONDERGROND (VERWACHT IN 2015)

Informatie over activiteiten in de Nederlandse ondergrond moet beter worden vastgelegd. Overheden dienen gegevens over de ondergrond centraal te registreren in een basisregistratie ondergrond (BRO). Dit zorgt voor lagere onderzoekskosten, helpt bij het opstellen van ruimtelijke plannen en bespaart overlast en kosten bij uitvoering van werkzaamheden. Een wetsvoorstel hiervoor is momenteel in voorbereiding en is naar verwachting in 2015 gereed.

De wet verplicht het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen om nieuwe gegevens over de ondergrond centraal te registreren. Bedrijven en burgers krijgen gratis toegang tot de gegevens. De basisregistratie bouwt voort op de bestaande landelijke systemen. Dit zijn Data en Informatie Nederlandse Ondergrond van de Geologische Dienst Nederland, onderdeel van TNO, en het Bodem Informatie Systeem van Alterra. De registratie zal zorgen dat gegevens vollediger zijn, sneller beschikbaar en eenvoudiger te gebruiken. Het beheer ervan is met het oog op de benodigde expertise in handen van TNO.

De basisregistratie ondergrond wordt de komende jaren stapsgewijs ingevuld. Er wordt gestart met gegevens over sonderingen, grondwater en mijnbouw. Deze informatie is onder meer van belang bij het plannen en uitvoeren van bouwprojecten, het verzorgen van drinkwatervoorziening en het winnen van natuurlijke hulpbronnen.

C.8 (NATIONAAL) WET OP DE LIJKBEZORGING EN BESLUIT OP DE LIJKBEZORGING (1991)

In de Wet op de lijkbezorging (Wlb) zijn bepalingen opgenomen omtrent begraving. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen op grond van die wet regels worden gesteld over onder meer de inrichting

van het graf en de afstand van de graven onderling. In het Besluit op de lijkbezorging (Bib) is daaraan gevolg gegeven.

Uit de artikelen 40 en 41 Wlb kan worden afgeleid dat burgemeester en wethouders bevoegd gezag zijn met betrekking tot (bijzondere) begraafplaatsen.

Artikel 5 Besluit op de lijkbezorging

1. De afstand tussen de graven onderling bedraagt ten minste dertig centimeter.
2. Boven de kist of het omhulsel bevindt zich een laag grond van ten minste vijfenzestig centimeter.
3. Ten hoogste drie lijken mogen boven elkaar worden begraven, mits boven elke kist of ander omhulsel een laag grond van ten minste dertig centimeter dikte wordt aangebracht, die bij een volgende begraafing niet mag worden geroerd. Ten aanzien van de bovenste kist of het bovenste omhulsel is het tweede lid van toepassing.
4. De graven bevinden zich ten minste dertig centimeter boven het niveau van de gemiddeld hoogste grondwaterstand.
5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing op bestaande graven.
6. Dit artikel is niet van toepassing op grafkelders.

De belangrijkste bepaling in relatie tot grondwater is die van het vierde lid. In samenhang met het derde lid kan worden vastgesteld hoe diep het grondwaterpeil moet zijn als er in meerdere lagen boven elkaar wordt begraven.

C.9 (NATIONAAL) NATIONAAL WATERPLAN 2009-2015

Het Nationaal Waterplan (NWP) is het rijksplan voor het waterbeleid voor de periode 2009-2015 en het vervolg op de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998. Het NWP beschrijft welke maatregelen nodig zijn om Nederland ook in de toekomst veilig en leefbaar te houden. Ook de (economische) kansen die water biedt komen in het NWP aan bod.

In de bijlage van het NWP zijn stroomgebiedbeheerplannen opgenomen. Deze geven aan hoe de waterkwaliteit in een bepaald gebied kan verbeteren. Nederland ligt in de stroomgebieden Rijn (Waal), Maas, Schelde en Eems.

C.10 (NATIONAAL) BESTUURSAKKOORD WATER (2011)

In mei 2011 hebben het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) het Bestuursakkoord Water ondertekend. Doel van het Bestuursakkoord Water is te blijven zorgen voor:

- veiligheid tegen overstromingen
- een goede kwaliteit water
- voldoende zoet water.

De vijf partners willen dit bereiken door doelmatiger te werken, dat wil zeggen: goede kwaliteit tegen lagere kosten en minder bestuurlijke drukte. Noodzakelijke investeringen leiden daardoor niet tot sterke stijging van de lokale lasten voor burgers en bedrijven. Op die manier kan vanaf 2020 jaarlijks structureel 750 miljoen euro worden bespaard op de stijgende kosten voor veiligheid en

waterbeheer. Daardoor hoeven de waterlasten voor burgers en bedrijven maar beperkt te stijgen, ondanks de grote investeringen die overheden moeten doen in het waterbeheer.

De kostenbesparingen zijn als volgt verdeeld: bij de productie van drinkwater, de riolering en de afvalwaterzuivering wordt 450 miljoen euro bespaard op de jaarlijkse kosten in 2020. Waterschappen en gemeenten zorgen voor 380 miljoen van die besparingen; drinkwaterbedrijven voor 70 miljoen. De overige 300 miljoen euro van de totale besparing van 750 miljoen euro wordt gevonden in het beheer van het dijken, oppervlaktewater en de zoetwatervoorziening door Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten.

Het Bestuursakkoord Water en de Waterwet (art. 3.8) zijn de belangrijkste wettelijke/beleidskaders die ten grondslag liggen aan de samenwerkingsverbanden in de afvalwaterketen.

C.11 (NATIONAAL) BESLUIT BEGROTING EN VERANTWOORDING PROVINCIES EN GEMEENTEN

Ten behoeve van meer transparantie heeft de commissie BBV (commissie *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten*) richtlijnen opgesteld voor de bepaling van de rioolheffing. De commissie BBV spoort gemeenten en provincies aan om deze aanbevelingen te volgen omdat dat naar haar oordeel bijdraagt aan het inzicht in de financiële positie.

D.1 (EUROPEES) KADERRICHTLIJN WATER (2009)

De *Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)* is erop gericht op Europees niveau de kwaliteit van watersystemen te verbeteren, onder meer door lozingen te reduceren. Verder is het de bedoeling het duurzame gebruik van water te bevorderen en de verontreiniging van grondwater aanzienlijk te verminderen. Naast een verbetering van de waterkwaliteit is het streven de Europese waterwetgeving te harmoniseren, uiterlijk in 2015.

De *KRW* stelt voor alle water een ecologische en kwaliteitsdoelstelling. Vooral voor water met een verhoogde natuurdoelstelling kan verwacht worden dat nog grote inspanningen geleverd moeten worden. De toekomstige invulling van het waterkwaliteitsspoor wordt sterk gerelateerd aan de bedoelingen van de *KRW*.

Op basis van gebiedsrapportages worden de monitoringsprogramma's en beheersplannen voor heel Nederland en Europa opgesteld. Kenmerkend voor de *KRW* is dat er sprake is van een resultaatsverplichting in plaats van de inspanningsverplichting die voorheen gebruikelijk was

NADERE INFORMATIE?

Nadere informatie over waterbeleid kunt u vinden op:

www.helpdeskwater.nl

www.infomil.nl

www.riool.net

www.stowa.nl

www.wetten.overheid.nl

Bijlage 4

Overleg duurzaamheid in het VGRP

Samenvatting overleg Duurzaamheid in het kader van het vGRP Veldhoven.

Datum: 25 februari 2014

Aanwezig: Jaap van den Heuvel (ARCADIS), Jeroen Janssen (ARCADIS) en Sjaak Verheijen (Gemeente Veldhoven)

- De gemeente heeft een klimaatbeleid waarin zij stellen het energieverbruik met 2% te willen verminderen;
- Aangegeven is dat vanuit de groep, met daarin Beleidsadviseurs duurzaamheid, duurzaam bouwen en externe veiligheid, er capaciteit beschikbaar en ambitie aanwezig is om in het kader van duurzaam waterbeheer een proactieve en inspirerende rol te kunnen spelen;
- De gemeente heeft aangegeven graag in het VGRP terug te zien wat er op het gebied van duurzaam waterbeheer al is uitgevoerd en/of hoe er in de afgelopen periode invulling aan is geven.
- In het kader van 'energie en grondstoffen uit afvalwater' heeft de gemeente aangegeven de komende planperiode geen ambitie te hebben om maatregelen te nemen of kansen te benutten mbt de 'hotspot' Maxima Medisch Centrum.
- De gemeente moet met betrekking tot het hergebruiken, benutten of alternatieve wijze van afvoeren van hemelwater een proactieve houding gaan nemen en zelf initiatief tonen tot inspiratie van de bewoners. Hierbij hoort het promoten van groene daken en groene maatregelen in en rondom de bouw (groen parkeren).
- Communicatie moet een belangrijk onderdeel worden bij het realiseren van duurza(a)m(er) waterbeheer.
- Mark Peters (gemeente Veldhoven) heeft aangegeven dat met name in het kader van duurzaamheid en robuustheid, extra aandacht ook uit moet gaan naar de uitvoeringsfase. Ondergrondse maatregelen moet op juiste wijze worden 'aangebracht / gelegd' en niet 'begraven'.
- Expliciet door de gemeente genoemd zijn de speerpunten:
 - Energieverbruik monitoren en relateren aan de verwachtingen, en zo onnodig energieverbruik te voorkomen;
 - Materiaalgebruik en stand der techniek;
 - Communicatie richting de bewoners en zelf een proactieve houding;
 - Bij alternatieve en duurzame wijze van hemelwatergebruik het combineren van 'groen' en 'blauw';
 - Binnen wijken werk met werk maken waardoor geen kapitaalvernietiging optreed.

Bijlage 5

Onderbouwing evaluatie vGRP

Stand van zaken uitvoeringsprogramma 2010-2015 onderzoeken en planning voor vervolgacties indien noodzakelijk

Maatregel	Planning	Stavaza	Toelichting	Uitgevoerd in	Niet uitgevoerd omdat	Conclusie en aandachtspunten	Vervolgacties 2014	Vervolgacties GRP 2015-2019
1.Opstellen reinigings- en inspectieplan (inhaalslag)	2010		Inspectie en Reiniging is in uitvoering.	2011/2012/2013		Vanaf medio 2011 wordt hieraan gewerkt (12,5% van totale lengte per jaar)	Continueren in 2014	Vervolgactie (incl planning en budget) op basis van rioolbeheerplan 2015-2019
2.Brochure omgang met watertoets binnen Veldhoven voor externe partijen	2010		Nog niet uitgevoerd. Wordt mogelijk opgenomen in website van gem		Wens om dit te integreren in website van gemeente	Nadat inhoudelijk verhaal is op- en vast gesteld en is opgenomen in de website besluiten of er ook nog een brochure van gemaakt moet worden	Op- en vaststellen in 2014. en ook opnemen in website in 2014	Evalueren en bijstellen van dit onderdeel (inhoud / gebruiksvriendelijkheid) in 2018 (€ 5.000,-)
3.Brochure watersysteem gemeente Veldhoven voor bewoners (bv. afkoppeling eigen terrein)	2010		Nog niet uitgevoerd. Wordt mogelijk opgenomen in website van gem		Wens om dit te integreren in website van gemeente	Er is al veel materiaal op dit gebied beschikbaar o.a. via Rioned.	Opstellen in 2014 en ook opnemen in website in 2014	
4.Opstellen grondwater-enquête bewoners Veldhoven	2010	✓	Geconcludeerd dat er gering aantal klachten voorkomt die zijn gerelateerd aan de grondwaterstand	2010-2011		Omdat er weinig urgentie is rondom problemen met het grondwater wordt er vooralsnog geen nieuwe enquête voorzien	-	Verzamelen klachten gerelateerd aan grondwater periode 2014-2019 en op basis hiervan evalueren (€ 2.500,-)
5.Opzetten afkoppelkansenkaart gemeente Veldhoven	2010	✓		2010/2011		Kansen en wensen zijn geïnventariseerd mbv een brede workshops bij de gemeente waarbij ook Waterschap is betrokken Resultaten zijn vertaald in afkoppelkansenkaarten + masterplan voor hoofdstructuur voor een afkoppelsysteem	Zie verder punt 9-	Consequenties voor ontwikkeling van de rioolheffing voor scenario (maximaal en minimaal) ontvlechten moeten in beeld worden gebracht in het vGRP
6.Programma van eisen omgang watertoets binnen gemeente	2010	✓	Het proces van het doorlopen van de watertoets loopt weer op structurele basis. Document is beschikbaar op netwerk	2012/2013		Er is periodiek intern overleg over alle nieuw en verbouwplannen m.b.t. de wateraspecten. Daarbij sluit ook het waterschap aan en weten vast aanspreekpunten elkaar snel te vinden	Continueren overleg.	Jaarlijkse evaluatie inclusief een kort verslag / lijst van afgehandelde plannen (regulier exploitatie kosten)
7.Vastleggen werkprocessen taakverdeling waterproces gemeente t.b.v. interne communicatie	2010	✓	Gecombineerd met punt 6	2012/2013				

8. Notitie hoe om te gaan met bronneringswater op oppervlaktewater en riolering	2010	✓	Document is beschikbaar. (zie netwerk)	2011		Bestaan van notitie kenbaar maken binnen afdeling Beheer en Realisatie. (Laten) Opnemen in bestekken indien relevant.	Actie uitvoeren in 2014	
9. Onderzoek mogelijkheden ontvlechting gemeente Veldhoven	2010-11	✓	Gereed voor 4 gebieden	2013		Voor 4 deelgebieden is een ontwerp voor een gescheiden systeem op hoofdlijnen gemaakt. Investeringskosten en onderhoudskosten zijn in beeld gebracht en vergeleken. Op basis van een extrapolatie kan een vertaling gemaakt worden voor gehele gemeente	Een beoordeling van de doelmatigheid waarin naast extra investerings en onderhoudskosten ook naar aspecten als energieverbruik en kosten van gemalen en RWZI wordt gekeken. Ook kijken naar effecten voor de .waterkwaliteit / milieu en de kans op wateroverlast	Afweging voor te volgen strategie wordt gemaakt als onderdeel van nieuwe vGRP planproces (zie ook punt 5) En eventueel uit te voeren doelmatigheidsonderzoek in 2014
10. Studie waterkwaliteitsspoor i.c.m. Waterschap de Dommel	2010-11	X	Ligt bij Waterschap	2010-2012 Kallisto		Te realiseren maatregelen voor rioolstelsel zijn al eerder vastgelegd in een uitvoeringsprogramma (BRP) Uitvoering van Monitoringsprogramma Riolering levert een verdere onderbouwing van het ingezette beleid	Nagaan of er kostenconsequenties a.g.v. Kallisto project zijn voorzien voor de periode na 2014. Zo ja deze opnemen in financiële meerjarenplanning	Vervolgkosten Kallisto opnemen. Hier ligt een relatie met actualisatie SGBP 2015 (actie 25)
11. Uitwerken en uitvoeren meetplan gemeente Veldhoven	2010-11		Plan van aanpak is gereed (zie netwerk)	PvA opgesteld in 2013	Gewacht op samenloop met Kallisto project	PvA beslaat werkzaamheden voor de periode 2013-2015 monitoren, modelkalibratie, actualiseren BRP	Uitvoering van stappen A, B, C en D uit PvA Eventueel ook E en F	Uitvoering van Vervolgstappen E t/m ... opnemen in programma inclusief kostenraming
12. Notitie aandacht omgang klachten m.b.t. grondwaterproblematiek	2011	X			Niet opgesteld aangezien er nauwelijks grondwaterklachten zijn	Koppelen aan actie 4 en eventueel een vervolg geven als evaluatie in 2019 uit stap 4 daar aanleiding toe geeft.		
13. Opstellen kolkzuigregime (aandacht voor infiltratiekolken)	2011	✓	Gereed.	2012			Integreren in beheerplan	Uitvoering volgen en evaluatie in 2019 + eventuele bijstelling als dat nodig is.
14. Notitie aansluitverordening riolering	2011		Concept is gereed (zie netwerk)	2013		Definitief maken (nog kiezen voor verordening of algemene regel) en vaststelling meenemen met vaststelling van vGRP	Vaststellen definitief document + opnemen in de website	
15. Opstellen van een incidentenplan	2011	✓	Concept is gereed Definitief maken in jan 2014	2013		Zorgen voor het intern kennis van nemen (management, buitendienst, brandweer)	Plan bekend maken in eigen organisatie	Actie opnemen in vGRP 2 x oefening incl. daarbij behorende begeleiding + evaluatie in 2019 (totale kosten € 5.000,-).

16. Notitie onderzoek en werkwijze naar futaansluitingen op riolering	2011		Verkenning van mogelijkheden is gemaakt. Zie document op netwerk	2010/11		Er is geen directe aanleiding agv geconstateerde problemen in de praktijk. (waterkwaliteit of pompproblemen)		In vGRP beleidsstandpunt opnemen. Bijv; GS stelsels bij oplevering controleren op futaansluitingen (t Look)– alle bestaande stelsels 1 maal per 30 jaar controleren op futaansluitingen. Budget raming opnemen
17. Opstellen nieuwe actie regentonnen ?	2011	X	Niet geïnitieerd			Actie is komen te vervallen, meerwaarde beperkt en houden bij actie 3 (informereren algemeen).		(zie actie 3)
18. Notitie verbetering met beheer en onderhoud	2011-12	X	Is nog niet opgesteld. Diverse beheeracties zijn wel in uitvoering			Ideeën en kennis van rioolbeheerder uitwerken in nieuw Rioolbeheerplan	Rioolbeheerplan opstellen en door vertalen in vGRP	
19. Opstellen en uitvoeren operationeel plan drukrioolunits en rioolgemaal	2012	X	Plan voor drukrioolunits en rioolgemaal wordt in volgende periode opgesteld.			Basis zal zijn dat onderhoud vanuit eigen organisatie wordt uitgevoerd. Dit is ingegaan vanaf 2014.	Mogelijkheid om dit in Q1/Q2 uit te voeren. Zodat er een goede kostenraming is voor vervanging en onderhoud tbv vGRP Zie voorbeeld RHDHV	Kostenraming opnemen in vGRP
20. Opstellen grondwaterplan (incl. grondwatermeetnet)	2012		Plan voor het Grondwatermeetnet is geactualiseerd en wordt verder opgepakt via het waterportaal			Eventuele aanpassing van het grondwatermeetnet + registratie en analyse van data krijgt in 2014 verder vorm (project Arcadis). Conclusies hieruit overnemen in vGRP (incl budgettering)	Conclusies uit lopend project overnemen in vGRP (incl budgettering)	
21. Onderzoek (on)mogelijkheden inrichting waterloket of opname bij KCC	2012		Loopt	2013-2014		Notitie en eerste verkennend overleg is gevoerd in 2013. Vervolg aan gegeven in 2014 en streven naar implementatie van een eerste eenvoudige opzet van informatievoorziening in website in 2014	Project voortzetten in 2014	Procedure van melding verder stroomlijnen in planperiode. Volgen project Rioned Meldingen registratie wordt belangrijke pijler in Nieuwe Dofemame.
22. Toevoeging onderdeel beheersysteem hemelwatervoorzieningen	2012	X	Niet uitgevoerd		Geen prioriteit	Moet onderdeel uitmaken van het operationeel maken/houden van het beheersysteem	Strategie over beheersysteem (software / werkwijze) vastleggen in RBP	Kosten voor software (aanpassingen) en implementatie opnemen in vGRP
23. Opstellen langjarige vervangingsinvestering (beheerplan loopt t/m 2013)	2012-13	X			Nog niet uitgevoerd en voorzien voor 2014		Onderdeel van opdracht opstellen vGRP 2015-2019	Actie herhalend opnemen in 2019 (tbv van volgend vGRP)

24. Controle verhard oppervlak Veldhoven	2013-14	X	Wordt nader beschouwd in meetplan			In het PvA voor het meetplan en vervolgacties is controle Fv opgenomen als eventueel uit te voeren actie.		Actie budgetteren voor 2015 (zie PvA monitoring)
25. Opstellen SGBP 2015 inclusief maatregelen (in regionaal verband)	2013-14		Initiatief ligt bij waterschap			Wat is hier de status van geplande activiteiten ? Verdere uitwerking Kallisto project ?	Input van WSDD vragen	
26. Opstellen van een nieuw v-GRP	2013-14		Na aanbesteding zijn werkzaamheden gestart in dec 2013			Loopt in samenloop met het opstellen van een nieuw RBP		Budgetteren kosten voor nieuw vGRP / RBP 2018-2019
27. Notitie structurele aanpak beheer, onderhoud en vervanging bijzondere objecten	2014		Onderdelen hiervan zijn in afgelopen 2 jaar uitgevoerd – bijvoorbeeld Reiniging Krooshekken		Notitie is nog niet geschreven	Moet onderdeel uitmaken van nieuw RBP. Benoemen wat gerekend tot de bijzondere projecten. Bekijken of objecten zijn vastgelegd in beheerssoftware.		
28. Uitvoeren ARBO toets rioolgemaal	2014	✓	Uitgevoerd. Wordt structureel.	2014		De toets wordt continu uitgevoerd.		De toets wordt continu uitgevoerd.
29. Opstellen operationeel plan per jaar	elk jaar					Er wordt continue gewerkt aan beheer en onderhoudsplanung en voorbereiding van maatregelen. Hiervoor wordt nog niet een OP opgesteld.	Blauwdruk voor OP in Q3 2014 opstellen. OP2014 opstellen in Q4.	Opstellen OP als jaarlijkse activiteit opnemen in vGRP/ RBP
30. Evaluatie voortgang uitvoering maatregelen (inclusief rapportage)	elk jaar		Dit is een proces dat continue loopt. Wordt niet vastgelegd in een (jaarlijkse) rapport	2011-2014			Gemeente moet keuze maken of en zo ja op welke wijze voortgang wordt gerapporteerd. Vastleggen in vGRP	

Bijlage 6

Gemeenterapport Benchmark Rioleringszorg 2013

Bijlage 7

Overzicht lozingspunten stedelijk watersysteem (rioolstelsel)

Externe overstorten gemengd stelsel

Bemalingsgebied	Code	Overstort hoogte [NAP + m]	Overstort breedte [NAP + m]	Loost op	Opmerkingen
Heikant-west	01.901	19.75	3 x 5.00	Rundgraaf	in combinatie met BBB 01.925
Heikant-west	01.902	19.75	2.00	Rundgraaf	
Heikant-oost	02.901	19.50	5.00	Rundgraaf	
Het Look	03.901	20.35	3 x 2.00	Stamriool	
Cobbeek	04.901	20.50	6.00	Stamriool	
Centrum	05.901	20.00	6.50	Stamriool	
Zeelst I	07.901	19.50	4.50	Stamriool	
Zeelst II	08.901	17.80	2.00	Rundgraaf	in combinatie met BBL 08.925/08.926
Zeelst-oost	09.901	19.03	4.00	Stamriool	
Kom gebied 1B	10.901	20.00	7.00	Gender	in combinatie met BBB 10.925
Kom gebied 2	11.901	17.80	7.00	Gender	in combinatie met BBB 11.925
Kom gebied 5A	14.901	17.86	5.95	Gender	
Kom gebied 6	15.901	18.60	2.00	Stamriool	
Westervelden II	17.902	21.00	1.00	Run	
Ind.terrein 3e fase	18.901	18.00	2.00	Gender	
Ind.terrein 3e fase	18.902	18.00	5.00	Gender	
Het Broek	19.901	17.50	1.50	Gender	
Het Broek	19.902	17.10	5.00	Zijwatergang Gender	in combinatie met BBB 19.925
Het Broek	19.903	17.10	4.00	Watergang Kempenbaan	in combinatie met BBB 19.926
Het Broek	19.904	18.10	1.00	Watergang Kempenbaan	nooduitlaat
Ziekenhuis	20.901	18.50	2.50	Gender	
Oerle	22.901	21.00	2.00	Rundgraaf	
Oerle	22.604	20.80	3.00	Rundgraaf	in combinatie met BBL 22.603
Linde/Muggenhol II	23.901	19.50	1.00	Watergang Djept	
Muggenhol I	24.901	19.50	1.00	Watergang grenswal (naar Rundgraaf)	
de Kelen	26.901	19.75	4.20	Rundgraaf	
de Kelen	26.902	19.75	3 x 5.00	Rundgraaf	in combinatie met BBB 26.925
Polders 1e fase	27.901	19.70	0.80	Stamriool	
Locht/Heibloem	28.901	22.00	1.00	Gender	
Kom gebied 5B	32.901	18.00	7.00	Watergang Kempenbaan	in combinatie met BBB 32.925
Kom gebied 1c	34.901	20.50	1.00	Gender	

Uitlaten regenwater stelsel

Bemalingsgebied	Code	Overstort hoogte [NAP + m]	Overstort breedte [NAP + m]	Loost op	Opmerkingen
Kapelaansdijk	20.902	17.30	3 x 1.75	Gender	met terugslagklep
Oerle	22.903	21.00	4.00	Watergang Vilderstraat	Overstort in IT-riolering (RWA)
Oerle	22.421	20.60	1.00	Gemengd stelsel	Overstort in IT-riolering (RWA)
Oerle	22.435	22.50	1.50	Gemengd stelsel	Overstort in IT-riolering (RWA)
Akkereind-zuid	21.901	17.90	2.00	Watergang Kempenbaan	Overstort in Gender
Locht/Heerseweg	31.901	20.80	2.00	Watergang Kempenbaan	Overstort in Gender
Veenstraat	36.001	18.04	1.00	Gender	Overstort tbv.RWA
Slot-oost	37.901	18.60	2.00	Watergang Heerbaan	in combinatie met rioolgemaal
Polders 2e fase	42.901	19.50	2.50	Rundgraaf	met terugslagklep op 19.10
Polders 2e fase	42.902	19.50	3.50	Rundgraaf	met terugslagklep op 19.00
Polders 2e fase	42.903	19.80	1.00	Watergang Meerhovendreef	Met overstort op IT riolering stelsel 45.608
Pegbroeken	43.901	19.75	2.00	Gender	
Pegbroeken	43.902	19.75	2.00	Gender	
Pegbroeken	43.903	19.75	2.00	Gender	
Akkereind/Honk	44.901	19.45	1.00	Waterlichaam Julianastraat	
Polders 3e fase	45.901	19.70	1.00	Rundgraaf	met terugslagklep op 18.10
Polders 3e fase	45.902	19.70	1.00	Rundgraaf	met terugslagklep op 18.10
Polders 3e fase	45.903	19.70	1.00	Rundgraaf	met terugslagklep op 18.30
Noordrand-Strijpsebaan	46.901	19.50	600 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Noordrand-Strijpsebaan	46.902	19.50	700 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Noordrand-Strijpsebaan	46.903	19.50	700 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Noordrand-Strijpsebaan	46.904	19.50	600 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Habraken	47			Rundgraaf	maakt gebruik van retentiebekkens.
Noordrand-Meerstraat	48.901	19.40	800 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Noordrand-Meerstraat	48.902	19.40	800 mm	Rundgraaf	met terugslagklep
Noordrand-Meerstraat	48.903	19.40	600 mm	Rundgraaf	met terugslagklep

Bijlage 8

Overzichtskaart gemeentelijke rioleringsstelsel

Bijlage 9

Onderbouwing personele middelen

Module D2000 van de Leidraad Riolering bevat een methodiek op basis van kengetallen om de benodigde personele formatie voor de rioleringszorg van een gemeente te bepalen. De uitkomsten betreffen geen normen waaraan een gemeente moet voldoen, maar zijn een bruikbare indicatie.

Voor de gemeente Veldhoven zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Inwoneraantal 20.000 tot 50.000;
- Arealgrootte: conform paragraaf 4.3;
- Investerings (gemiddeld per planjaar): € 1.918.320 (vervanging) en € 495.000 (verbetering);-
- Percentage uitbesteden: maximaal.
- Tarief inzet personeel: € 70,- per uur (D2000 gaat uit van € 60,- per uur, prijspeil 2007. Vermeerderd met inflatie: 2% per jaar gedurende 7 jaar).

Gemeentekennmerken

De deeltaken planvorming, onderzoek en facilitair zijn gerelateerd aan de grootte van de gemeente. In onderstaande tabel is de ingeschatte tijdsbesteding per deeltaak weergegeven, uitgaande van een inwoneraantal tussen de 20.000 en 50.000.

gemeente 20 - 50.000 inwoners					
	tijdsbesteding dagen/jaar	max. uit te besteden	uitbesteding uw situatie	tijdsbesteding dagen/jaar	regie
Planvorming					
(verbreed) GRP	60	70%	70%	18	terugkoppeling binnen gemeente, overleg, strategie en middelen
afstemming en overleg	25	-	-	25	eigen taak organisatie
jaarprogramma's	115	40%	40%	69	overleg en afstemming andere beheerders, jaarbegroting
Onderzoek					
inventarisatie	10	-	-	10	eigen taak organisatie
inspectie/controle	175	90%	90%	18	plan, uitbesteding, finan. afwikkeling
meten	40	50%	50%	20	verwerking en verantwoording
functioneren (berekeningen, afkoppelplannen, OAS)	30	-	-	30	
Facilitair					
verwerken revisiegegevens	25	90%	90%	3	
vergunningen en voorlichting gebruik	20	-	-	20	eigen taak organisatie
klachtenanalyse en -verwerking	40	-	-	40	eigen taak organisatie
			tijdsbesteding	252	dagen/jaar
			fte (175 dagen/jaar)	1.4	<input type="button" value="keuze voor samenvatting"/>

Areaal

- Voor de deeltaken onderhoud en maatregelen is het areaal bepalend. Uitgegaan is van een arealgrootte conform paragraaf 4.3;

type	lengte	aantal	opmerkingen
stelsel	km	voorzieningen	
gemengd	165		
gescheiden	56		km buis DWA+ km buis RWA!
verbeterd gescheiden	0		km buis DWA+ km buis RWA!
aantal pompunits drukriolering		114	
aantal bijzondere voorzieningen regenwater drainage	0	0	aantal Wadi's, aantal locaties met kratten, doorlatende verharding,

onderdeel	dagen/jaar	% uitbesteed	dagen gemeente
riolen/kolken	655	90%	66
gemalen/mechanische riolering	240	50%	120
infiltratievoorzieningen/lokale zuiveringen	0	0%	0
drainage	0	0%	0
planning en begeleiding	15		15
	910		201

onderdeel	fte	% uitbesteed	fte gemeente
riolen/kolken	3.7	90%	0.4
gemalen/mechanische riolering	1.4	50%	0.7
infiltratievoorzieningen/lokale zuiveringen	0	0%	0.0
drainage	0	0%	0.0
planning en begeleiding	0.1		0.1
	5.2		1.2

Investerings

In onderstaande tabel is de ingeschatte tijdsbesteding weergegeven die benodigd is voor het uitvoeren van de investeringen gedurende de planperiode (2015 t/m 2019). Hierbij is uitgegaan van een maximale uitbesteding, om zodoende aan te kunnen geven welk deel de gemeente Veldhoven minimaal binnen de eigen organisatie dient te worden ingevuld. Taken als afstemming en overleg lenen zich bij uitstek niet voor uitbesteding.

	<i>investeringen "kale" kostprijs</i>	<i>perc V+T</i>	<i>kosten personeel</i>	<i>maximale uit te besteden</i>	<i>uitbesteding uw situatie</i>	<i>personeelsinzet dagen</i>
aanleg						
nieuwbouw		12%	-	60%	60%	-
bestaande bebouwing		15%	-	60%	60%	-
drainage		10%	-	60%	60%	-
reparatie		15%	-	60%	60%	-
renovatie		12%	-	60%	60%	-
vervanging	1 918 320	12%	230 198	60%	60%	164
verbetering	495 000	15%	74 250	60%	60%	53
				Totaal		217
				fte (175 dagen/jaar)		1.2

Samenvatting tijdsbesteding

	tijdsbesteding dagen	fte (175 dagen/jaar)
Planvorming, onderzoek en facilitair	252	1.4
Onderhoud	201	1.2
Maatregelen	217	1.2
Totaal	<u>670</u>	<u>3.9</u>

Bijlage 10

Onderbouwing financiën

Werkzaamheden V-GRP 2015-2019						
				Afschrijving		
Krediet	Kosten	3e Dim	Onderdeel	(in jaren)	Totale investering	Tijdspad
nummer	Soort	code	Onderdeel			
Investeringsprogramma 2015-2019						
Vervangingsinvestering riolering						
731001	433300	37011	Vervanging riolering 800 mm onder Gender, incl. aanpassing stuwput/drempel (maatregel 7/8/9 - V-BRP 2010-2015)	60	€ 150.000,00	2015-2019
731002	433300	37011	Aanpassing overstortriolering tot rond 1250 mm, incl aanpassing interne put (maatregel 15 en 17 - V-BRP 2010-2015)	60	€ 400.000,00	2015-2019
731003	433300	37011	Vergroten stamriolering Noord (maatregel 18 tm 21 - V-BRP 2010-2015)	60	€ 2.293.809,00	2015-2019
731004	433300	37011	Verlengen persleiding gemaal Kelen naar gemaal Heikant (maatregel 12 - V-BRP 2010-2015)	60	€ 35.000,00	2015-2019
731005	433300	37011	Verblijfsgebied 't Look (totale riolering) fase 1 Noord	60	€ 1.000.000,00	2015-2019
731006	433300	37011	Verblijfsgebied 't Look (totale riolering) fase 2 Zuid	60	€ 1.000.000,00	2015-2019
731007	433300	37011	Verblijfsgebied 't Look (totale riolering) fase 3 Midden	60	€ 1.000.000,00	2015-2019
731008	433300	37011	Verblijfsgebied 't Look (totale riolering) fase 4 Hoofdwegen	60	€ 1.000.000,00	2015-2019
731009	433300	37011	Vervanging riolering dek complex Bree	60	€ 250.000,00	2015-2019
731010	433300	37011	Vervanging riolering dek complex Braak	60	€ 450.000,00	2015-2019
731011	433300	37011	Vervanging riolering St. Janstraat	60	€ 270.040,00	2015-2019
731012	433300	37011	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	60	€ 627.750,00	2015-2019
731013	433300	37011	Vervanging riolering Zandoerleseweg	60	€ 515.000,00	2015-2019
731014	433300	37011	Aanpassingen riolering De Run 6000	60	€ 150.000,00	2015-2019
731015	433300	37011	Vervanging riolering Heerseweg, inclusief persleiding	60	€ 150.000,00	2015-2019
731016	433300	37011	Vervanging riolering Burgemeester van Hoofflaan	60	€ 300.000,00	2015-2019
Totale kosten vervangingsinvestering per jaar					€ 9.591.599,00	
Investeringen watersysteem						
731017	433300	37011	Groen/blauwe zone Heerbaan - Rundgraaf	60	€ 1.000.000,00	2015-2019
731018	433300	37011	Aanleg Waterblockbak bij MIRA	25	€ 150.000,00	2015-2019
731019	433300	37011	Digitaliseren grondwatermeetnet, inclusief beheerpakket	10	€ 150.000,00	2015-2019
731020	433300	37011	Afkoppelen bij reguliere vervanging 2015-2016	60	€ 60.000,00	2015-2019
731021	433300	37011	Afkoppelen bij reguliere vervanging 2017-2018-2019	60	€ 90.000,00	2015-2019
731022	433300	37011	Kleinschalige calamiteiten 2015	60	€ 30.000,00	2015-2019
731023	433300	37011	Kleinschalige calamiteiten 2016	60	€ 30.000,00	2015-2019
731024	433300	37011	Kleinschalige calamiteiten 2017	60	€ 30.000,00	2015-2019
731025	433300	37011	Kleinschalige calamiteiten 2018	60	€ 30.000,00	2015-2019
731026	433300	37011	Kleinschalige calamiteiten 2019	60	€ 30.000,00	2015-2019
731027	433300	37011	Riolering Hoofdwegen Zonderwijk	60	€ 450.000,00	2015-2019
731028	433300	37011	Vervanging rioleringen 2015	60	€ 40.000,00	2015-2019
731029	433300	37011	Vervanging rioleringen 2016	60	€ 40.000,00	2015-2019
731030	433300	37011	Vervanging rioleringen 2017	60	€ 40.000,00	2015-2019
731031	433300	37011	Vervanging rioleringen 2018	60	€ 40.000,00	2015-2019
731032	433300	37011	Vervanging rioleringen 2019	60	€ 40.000,00	2015-2019
731033	433300	37011	Vervanging gemalen en drukriolering 2015	30	€ 20.000,00	2015-2019
731034	433300	37011	Vervanging gemalen en drukriolering 2016	30	€ 20.000,00	2015-2019
731035	433300	37011	Vervanging gemalen en drukriolering 2017	30	€ 20.000,00	2015-2019
731036	433300	37011	Vervanging gemalen en drukriolering 2018	30	€ 20.000,00	2015-2019
731037	433300	37011	Vervanging gemalen en drukriolering 2019	30	€ 20.000,00	2015-2019
731038	433300	37011	Aanleg rotonde Peter Zuidlaan - Kruisstraat - Zoom	60	€ 125.000,00	2015-2019
Totale kosten investeringen watersysteem per jaar					€ 2.475.000,00	
Totaal investeringen					€ 12.066.599,00	
Exploitatie riolering						
Krediet	Kosten	3e Dim	Onderdeel			Tijdspad
nummer	Soort	code	Onderdeel			
655210	431002	30104	Electriciteitskosten		€ 350.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Reiniging en inspectie riolering en overstorten		€ 500.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Onderhoud waterelementen		€ 50.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Onderhoud riolen		€ 200.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Onderhoud overstorten (krooshekken)		€ 50.000,00	2015-2019
655220	434399	30104	Onderhoud gemalen		€ 250.000,00	2015-2019
655225	434399	30104	Kolken		€ 850.000,00	2015-2019
655225	434399	30104	Straatvegen		€ 550.000,00	2015-2019
655230	434399	30104	Huisaansluitingen		€ 600.000,00	2015-2019
655235	434399	30104	beheerplan riolering		€ 25.000,00	2015-2019
655261	434399	30104	Kosten heffing/inning rioolrechten		€ 250.000,00	2015-2019
655235	434399	30104	Gegevensbeheer		€ 100.000,00	2015-2019
655235	434399	30104	Bijdrage RIONED		€ 80.000,00	2015-2019
655236	430000	30104	Inhuur FTE		€ -	2015-2019
655215	434399	30104	Diversen		€ 250.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Beheer meetnet		€ 75.000,00	2015-2019
655245	434399	30104	Onderhoud bruggen en duikers		€ 175.000,00	2015-2019
655240	434399	30104	Onderhoud watergangen		€ 300.000,00	2015-2019
655250	434399	30104	Opname grondwaterstand		€ 87.500,00	2015-2019
655215	434399	30104	Toevoeging door areaal uitbreiding (t.o.v. 2009)		€ 25.000,00	2015-2019
655210	434399	30104	Evaluatie voortgang uitvoering V-GRP (jaarlijks)		€ 12.500,00	2015-2019
655270	434399	30104	Kosten Waterportaal Zuid-Oost Brabant		€ 75.000,00	2015-2019
655270	434399	30104	Uitvoering Waterportaal		€ 511.000,00	2015-2019
655220	434399	30104	Telefoonkosten gemalen		€ 35.000,00	2015-2019
655210	434399	30104	Opstellen nieuw V-GRP		€ 35.000,00	2015-2019
655210	434399	30104	Controle verhard Oppervlakte		€ 35.000,00	2015-2019
655210	434399	30104	Opstellen nieuw V-BRP		€ 35.000,00	2015-2019
655215	434399	30104	Uitvoeren onderzoek naar foutaansluitingen op riolering		€ 50.000,00	2015-2019
Totaal exploitatie riolering					€ 5.556.000,00	

Colofon

VGRP 2015 - 2019

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Veldhoven

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

Kevin Gortmaker

Bram van Mol

GECONTROLEERD DOOR:

Jeroen Janssen

VRIJGEGEVEN DOOR:

Jeroen Janssen

7 oktober 2014

077488294:C

ARCADIS NEDERLAND BV

Mercatorplein 1

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Tel 073 6809 211

Fax 073 6144 606

www.arcadis.nl

Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.